

PCC EXOL SA

**ROCZNE JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA OKRES
OD 1 STYCZNIA DO 31 GRUDNIA 2015 ROKU
SPORZĄDZONE WEDŁUG MIĘDZYNARODOWYCH
STANDARDÓW SPRAWOZDAWCZOŚCI FINANSOWEJ**

PCC EXOL SA
Roczne sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku

Niniejsze roczne sprawozdanie finansowe Spółki PCC EXOL SA za 2015 rok zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską i zawiera:

Sprawozdanie z sytuacji finansowej
Sprawozdanie z dochodów całkowitych
Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym
Sprawozdanie z przepływów pieniężnych
Dodatkowe informacje i objaśnienia

Podpisy członków Zarządu PCC EXOL SA:

Miroslaw Siwinski
Prezes Zarządu

Rafał Zdon
Wiceprezes Zarządu

Podpis osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych:

Beata Dobecka
Główny Księgowy
CWB Partner Sp. z o.o., spółki
prowadzącej księgi rachunkowe
PCC EXOL SA

Brzeg Dolny, 18 marca 2016 roku

SPIS TREŚCI

SPRAWOZDANIE Z DOCHODÓW CAŁKOWITYCH	6
SPRAWOZDANIE Z DOCHODÓW CAŁKOWITYCH (CIAĞ DALSZY)	7
SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ.....	8
SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ (CIAĞ DALSZY).....	9
SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	10
SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH.....	11
DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA	13
Nota 1 Informacje ogólne	13
Nota 2 Skład Zarządu oraz Rady Nadzorczej	13
Nota 3 Zatwierdzenie rocznego sprawozdania finansowego	13
Nota 4 Cykliczność, sezonowość działalności	14
Nota 5 Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego	14
5.1 Kontynuacja działalności	14
5.2 Oświadczenie o zgodności	14
5.3 Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdawcza	14
5.4 Przekształcenie danych porównywalnych.....	14
Nota 6 Oświadczenia Zarządu	15
6.1 Prawdziwość i rzetelność prezentowanego sprawozdania.....	15
6.2 Wybór podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych	15
Nota 7 Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	15
Nota 8 Zmiany zasad rachunkowości	17
Nota 9 Zastosowane zasady rachunkowości	21
9.1 Rzeczowe aktywa trwale	21
9.2 Wartości niematerialne	22
9.3 Wartość firmy	23
9.4 Koszty finansowania zewnętrznego	23
9.5 Leasing.....	23
9.6 Inwestycje długoterminowe.....	24
9.7 Odzyskiwalna wartość aktywów długoterminowych	24
9.8 Instrumenty finansowe	24
9.9 Instrumenty pochodne	27
9.10 Hierarchia wyceny do wartości godziwej.....	28
9.11 Zapasy	28
9.12 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	29
9.13 Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	30
9.14 Pozostałe aktywa i rozliczenia międzyokresowe kosztów czynne.....	30
9.15 Kapitał własny	30
9.16 Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne.....	31
9.17 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	31
9.18 Rezerwy.....	32
9.19 Świadczenia pracownicze	32
9.20 Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	33
9.21 Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów i rozliczenia międzyokresowe przychodów	33
9.22 Podatek odroczony	33
9.23 Przychody	34
9.24 Koszt własny sprzedaży	35
9.25 Pozostałe przychody i koszty operacyjne.....	35
9.26 Przychody i koszty finansowe	35
9.27 Podatek dochodowy.....	36
9.28 Zysk netto na akcję.....	36
9.29 Sprawozdanie z przepływów pieniężnych.....	37
9.30 Przeliczenie pozycji wyrażonych w walutach obcych.....	37

9.31 Zastosowane zasady rachunkowości zabezpieczeń.....	37
Nota 10 Informacje na temat segmentów	38
10.1 Informacje dotyczące produktów i usług	38
10.2 Informacje dotyczące obszarów geograficznych	38
10.3 Informacje dotyczące głównych klientów.....	38
Nota 11 Przychody i koszty	39
11.1 Przychody ze sprzedaży	39
11.2 Koszty według rodzaju w tym koszty świadczeń pracowniczych.....	39
11.3 Pozostałe przychody operacyjne.....	40
11.4 Pozostałe koszty operacyjne	41
11.5 Przychody finansowe	41
11.6 Koszty finansowe	42
11.7 Zyski lub straty netto wg kategorii instrumentów	43
Nota 12 Podatek dochodowy	45
12.1 Uzgodnienie podatku dochodowego od wyniku finansowego brutto	45
12.2 Uzgodnienie efektywnej stopy podatkowej	46
12.3 Saldo podatku odroczonego.....	46
12.4 Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w wartościach przed kompensatą ze zobowiązaniami z tytułu odroczonego podatku dochodowego	47
12.5 Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego w wartości przed kompensatą z aktywami z tytułu odroczonego podatku dochodowego	48
Nota 13 Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS.....	48
Nota 14 Zysk przypadający na jedną akcję	49
Nota 15 Dywidendy wypłacone	49
Nota 16 Rzeczowe aktywa trwałe.....	50
Nota 17 Wartości niematerialne.....	53
17.1 Wartość firmy oraz know-how o nieokreślonym okresie użytkowania	56
Nota 18 Połączenie jednostek gospodarczych	57
Nota 19 Inwestycje w jednostkach zależnych	58
19.1 Jednostki zależne	59
Nota 20 Zapasy	60
20.1 Odpisy aktualizujące wartość zapasów	60
Nota 21 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	61
Nota 22 Pozostałe aktywa finansowe.....	62
Nota 23 Pozostałe aktywa.....	62
Nota 24 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty.....	62
Nota 25 Wyemitowany kapitał akcyjny oraz pozostałe kapitały	64
25.1 Wyemitowany kapitał akcyjny.....	64
25.2 Kapitał zapasowy	65
25.3 Inne całkowite dochody	66
25.4 Zyski zatrzymane.....	66
Nota 26 Rezerwy	67
26.1 Zmiana stanu rezerw.....	67
26.2 Rezerwy na świadczenia pracownicze	67
26.3 Pozostałe rezerwy	67
Nota 27 Świadczenia pracownicze.....	68
27.1 Programy akcji pracowniczych	68
27.2 Świadczenia emerytalne oraz inne świadczenia po okresie zatrudnienia	68
Nota 28 Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	69
Nota 29 Leasing	71
29.1 Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu.....	71

29.2 Należności z tytułu leasingu operacyjnego – Spółka jako leasingodawca	71
29.3 Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego – Spółka jako leasingobiorca	71
Nota 30 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	72
Nota 31 Pozostałe zobowiązania finansowe	73
Nota 32 Pomoc rządowa	73
Nota 33 Zobowiązania i należności warunkowe	73
33.1 Zobowiązania warunkowe	73
33.2 Należności warunkowe	74
Nota 34 Zabezpieczenia umów kredytowych	75
Nota 35 Informacje o podmiotach powiązanych	76
35.1 Transakcje z podmiotami powiązаныmi	76
35.2 Warunki transakcji z podmiotami powiązаныmi	78
35.3 Wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej Spółki	79
Nota 36 Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	81
36.1 Ryzyko stopy procentowej i płynności	81
36.2 Ryzyko walutowe	84
36.3 Inne ryzyko cenowe	87
36.4 Analiza wrażliwości na ryzyko rynkowe	87
36.5 Ryzyko cen surowców	90
36.6 Ryzyko kredytowe	91
Nota 37 Zarządzanie kapitałem	92
Nota 38 Instrumenty finansowe	92
Nota 39 Przyczyny występowania różnic pomiędzy bilansowymi zmianami niektórych pozycji oraz zmianami wynikającymi z rachunku przepływów pieniężnych	96
Nota 40 Struktura zatrudnienia	96
Nota 41 Wynagrodzenie biegłego rewidenta	96
Nota 42 Zdarzenia po dniu bilansowym	97

SPRAWOZDANIE Z DOCHODÓW CAŁKOWITYCH

	Nota	01.01.2015-31.12.2015	01.01.2014-31.12.2014
		w PLN	w PLN
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży	11.1	422 751 773	433 525 509
Koszt własny sprzedaży	11.2	(363 918 305)	(389 029 304)
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży		58 833 468	44 496 205
Koszty sprzedaży	11.2	(17 696 189)	(16 582 304)
Koszty ogólnego zarządu	11.2	(11 298 681)	(10 114 523)
Pozostałe przychody operacyjne	11.3	537 359	375 313
Pozostałe koszty operacyjne	11.4	(1 110 357)	(849 557)
Zysk (strata) na działalności operacyjnej		29 265 600	17 325 134
Przychody finansowe	11.5	78 056	421 151
Koszty finansowe	11.6	(11 129 420)	(13 210 706)
Zysk (strata) przed opodatkowaniem		18 214 236	4 535 579
Podatek dochodowy	12	(3 990 551)	(1 263 789)
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		14 223 685	3 271 790
Zysk (strata) za okres z działalności zaniechanej		-	-
Zysk (strata) netto		14 223 685	3 271 790

SPRAWOZDANIE Z DOCHODÓW CAŁKOWITYCH (CIAĞ DALSZY)

	01.01.2015-31.12.2015	01.01.2014-31.12.2014
Pozostałe całkowite dochody netto		
<u>Pozycje, które po spełnieniu określonych warunków zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty:</u>	9 413	(1 714 726)
Efektywna część zysków i strat związanych z instrumentem zabezpieczającym w ramach zabezpieczenia przepływów pieniężnych 25.3	11 622	(2 385 372)
Podatek odroczony dotyczący wyceny instrumentów zabezpieczających 25.3	(2 208)	670 646
<u>Pozycje, które nigdy nie zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty</u>	(12 752)	(78 481)
Zyski / (Straty) aktuarialne 25.3	(15 743)	(96 890)
Podatek odroczony od zysków / (strat) aktuarialnych 25.3	2 991	18 409
		-
Inne całkowite dochody za okres obrotowy netto	(3 338)	(1 793 207)
Całkowite dochody ogółem	14 220 347	1 478 583

Zysk netto na akcję z działalności kontynuowanej		01.01.2015-31.12.2015	01.01.2014-31.12.2014
zwykły 14		0,08	0,02
rozwodniony 14		0,08	0,02

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

AKTYWA	Nota	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
		w PLN	w PLN
Aktywa trwałe		388 814 164	382 725 357
Rzeczowe aktywa trwałe	16	163 090 996	161 279 547
Wartość firmy	17	96 292 122	96 292 122
Pozostałe wartości niematerialne	17	85 817 539	85 642 252
Inwestycje w jednostkach zależnych	19.1	43 613 507	39 511 436
Aktywa obrotowe		104 578 289	117 787 746
Zapasy	20	34 668 115	42 703 490
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	21	61 318 072	64 518 495
Pozostałe aktywa finansowe	22	20 326	-
Należności z tyt. podatku dochodowego	21	-	87 068
Pozostałe aktywa	23	629 289	791 978
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	24	7 942 487	9 686 715
SUMA AKTYWÓW		493 392 453	500 513 103

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ (CIĄG DALSZY)

PASYWA		stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
		w PLN	w PLN
Kapitał własny		224 519 369	212 023 866
Wyemitowany kapitał akcyjny	25.1	172 484 374	172 484 374
Kapitał zapasowy	25.2	35 798 370	34 251 424
Inne skumulowane dochody całkowite	25.3	2 012 940	2 016 278
Zyski zatrzymane	25.4	14 223 685	3 271 790
Zobowiązania długoterminowe		177 821 103	204 669 047
Długoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	28	155 498 814	183 845 225
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	12.3	22 225 566	20 730 855
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych	27	96 723	92 967
Zobowiązania krótkoterminowe		91 051 981	83 820 190
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	31	64 312 874	65 273 037
Krótkoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	29	18 412 135	10 231 288
Pozostałe zobowiązania finansowe	31	4 990 794	5 386 381
Bieżące zobowiązania podatkowe z innych tytułów niż podatek dochodowy	30	1 099 115	769 995
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	30	255 106	-
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych	27	64 723	52 934
Rezerwy krótkoterminowe	26	1 917 234	2 106 555
Zobowiązania razem		268 873 084	288 489 237
SUMA PASYWÓW		493 392 453	500 513 103

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Inne skumulowane dochody całkowite	Zyski zatrzymane	Razem
	w PLN	w PLN	w PLN	w PLN	w PLN
Stan na 01.01.2015	172 484 374	34 251 424	2 016 278	3 271 790	212 023 866
Wyplata dywidendy	-	-	-	(1 724 844)	(1 724 844)
Podzial zysku za 2014 rok	-	1 546 946	-	(1 546 946)	-
Zysk / (strata) za rok biezacy	-	-	-	14 223 685	14 223 685
Zyski / (straty) aktuarialne	-	-	(12 752)	-	(12 752)
Efektywna czesc zyskow i strat związanych z instrumentem zabezpieczajacym w ramach zabezpieczenia przeplywow pienięznych	-	-	9 413	-	9 413
Stan na 31.12.2015	172 484 374	35 798 370	2 012 940	14 223 685	224 519 369
Stan na 01.01.2014	172 484 374	32 443 802	3 809 485	6 982 153	215 719 814
Wyplata dywidendy	-	-	-	(5 174 531)	(5 174 531)
Podzial zysku za 2013 rok	-	1 807 622	-	(1 807 622)	-
Zysk/ strata za rok biezacy	-	-	-	3 271 790	3 271 790
Zyski / (straty) aktuarialne	-	-	(78 481)	-	(78 481)
Efektywna czesc zyskow i strat związanych z instrumentem zabezpieczajacym w ramach zabezpieczenia przeplywow pienięznych	-	-	(1 714 726)	-	(1 714 726)
Stan na 31.12.2014	172 484 374	34 251 424	2 016 278	3 271 790	212 023 866

SPRAWOZDANIE Z PRZEŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	01.01.2015-31.12.2015	01.01.2014-31.12.2014
	w PLN	w PLN
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej		
Zysk / (strata) za rok obrotowy	14 223 685	3 271 790
Korekty zysku netto:	20 342 702	19 911 707
Bieżący podatek dochodowy wykazany w sprawozdaniu z dochodów całkowitych	2 495 057	510 570
Koszty/przychody finansowe ujęte w sprawozdaniu z dochodów całkowitych	9 624 110	11 279 604
Zysk ze zbycia rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	(12 516)	(41 233)
Amortyzacja aktywów trwałych	8 163 597	8 040 174
(Dodatnie)/ujemne różnice kursowe netto	72 454	8 468
Inne	-	114 124
Zmiany w kapitale obrotowym:	15 449 031	14 232 474
(Zwiększenie) / zmniejszenie salda należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności	3 013 487	8 779 811
(Zwiększenie) / zmniejszenie stanu zapasów	8 035 375	(13 915 114)
(Zwiększenie) / zmniejszenie pozostałych aktywów	162 689	(343 861)
Zwiększenie/(zmniejszenie) salda zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań	2 931 502	17 520 378
Zwiększenie / (zmniejszenie) rezerw	1 305 978	2 191 260
Środki pieniężne wygenerowane z działalności operacyjnej	50 015 418	37 415 971
Zapłacony podatek dochodowy	(2 423 712)	(658 659)
Zwrócony podatek dochodowy	270 829	916 589
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	47 862 535	37 673 901
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej		
Wpływy/wydatki z tytułu pożyczek udzielonych jednostkom powiązanym	(17 920)	-
Wpływy z tytułu zbycia składników rzeczowych aktywów trwałych	12 516	41 233
Płatności za rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne	(12 642 840)	(9 135 874)
Nabycie akcji/udziałów w jednostkach zależnych	(4 102 072)	(69 800)
Środki pieniężne netto z działalnością inwestycyjnej	(16 750 316)	(9 164 441)

PCC EXOL SA
Roczne sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku

	01.01.2015-31.12.2015	01.01.2014-31.12.2014
	w PLN	w PLN
Przepływy pieniężne z działalności finansowej		
Wpływy z pożyczek i kredytów	-	135 884 250
Wpływy z tytułu emisji papierów dłużnych	-	14 957 686
Wykup własnych bonów dłużnych	(1 278 690)	(15 000 000)
Spłata pożyczek i kredytów	(20 153 741)	(142 443 150)
Zapłacone odsetki	(9 643 054)	(12 798 130)
Dywidendy wypłacone na rzecz:	(1 724 844)	(5 174 531)
Akcjonariuszy jednostki dominującej	(1 380 571)	(4 141 714)
Akcjonariuszy pozostałych	(344 273)	(1 032 817)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(32 800 328)	(24 573 875)
Zwiększenie/(zmniejszenie) netto środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(1 688 109)	3 935 586
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek roku obrotowego	9 686 715	5 736 438
Zmiana stanu różnic kursowych z tytułu środków pieniężnych	(56 119)	14 692
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	7 942 487	9 686 715

DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA

Nota 1 Informacje ogólne

Nazwa: PCC EXOL SA

Siedziba firmy: Brzeg Dolny, ul. Henryka Sienkiewicza 4

Podstawowym przedmiotem działalności PCC EXOL SA jest:

- przetwarzanie produktów rafinacji ropy naftowej,
- produkcja gazów technicznych,
- produkcja pozostałych wyrobów chemicznych.

Organ prowadzący rejestr: Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Fabrycznej we Wrocławiu, IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, numer KRS 0000306150.

Spółka działa na podstawie:

- statutu sporządzonego w formie aktu notarialnego 26 marca 2008 roku (Rep. A nr 5041/2008), wraz z późniejszymi zmianami,
- kodeksu spółek handlowych.

Czas trwania Spółki: nieoznaczony.

Nota 2 Skład Zarządu oraz Rady Nadzorczej

Skład Zarządu

Skład Zarządu w okresie objętym sprawozdaniem finansowym, a także na dzień zatwierdzenia sprawozdania finansowego do publikacji przedstawia się następująco:

- Mirosław Siwirski Prezes Zarządu
- Rafał Zdon Wiceprezes Zarządu

Skład Rady Nadzorczej

Skład Rady Nadzorczej w okresie objętym sprawozdaniem finansowym, a także na dzień zatwierdzenia sprawozdania finansowego do publikacji przedstawia się następująco:

- Waldemar Preussner
- Alfred Pelzer
- Wiesław Klimkowski
- Daniel Ozon
- Kamilla Spark

Nota 3 Zatwierdzenie rocznego sprawozdania finansowego

Zarząd zatwierdził niniejsze sprawozdanie finansowe do publikacji, która będzie miała miejsce, wraz ze sprawozdaniem Zarządu z działalności dnia 18 marca 2016.

Nota 4 Cykliczność, sezonowość działalności

Zarówno cykliczność produkcji jak i jej sezonowość nie dotyczy Spółki.

Nota 5 Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, za wyjątkiem niektórych instrumentów finansowych, które są wyceniane według wartości godziwej.

5.1 Kontynuacja działalności

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółkę w niezmienionej formie i zakresie przez okres co najmniej 12 miesięcy od dnia kończącego okres sprawozdawczy i nie istnieją przesłanki zaniechania bądź znacznego ograniczenia działalności spółki.. Na dzień podpisania niniejszego sprawozdania finansowego Zarząd Spółki nie stwierdza istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez Spółkę w dającej się przewidzieć przyszłości.

5.2 Oświadczenie o zgodności

Niniejsze sprawozdanie finansowe sporządzono w oparciu o Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej oraz związane z nimi interpretacje ogłoszone w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej.

5.3 Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdawcza

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w polskich złotych (zł). Polski złoty jest walutą funkcjonalną i sprawozdawczą Spółki. Dane w sprawozdaniu finansowym zostały wykazane w złotych, chyba że w konkretnych sytuacjach zostały podane z mniejszą dokładnością.

5.4 Przekształcenie danych porównywalnych

Spółka nie dokonała przekształcenia danych porównawczych.

Nota 6 Oświadczenia Zarządu

Zgodnie z wymogami § 91 ust. 1 pkt. 5 *Rozporządzenia Ministra Finansów z 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim* Zarząd PCC EXOL SA składa następujące oświadczenia:

6.1 Prawdziwość i rzetelność prezentowanego sprawozdania

Zarząd oświadcza, że wedle najlepszej wiedzy:

- roczne sprawozdanie finansowe za 2015 rok i dane porównawcze, sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy Spółki,
- sprawozdanie Zarządu z działalności Spółki za 2015 rok zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Spółki, w tym opis podstawowych ryzyk i zagrożeń.

6.2 Wybór podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Zgodnie ze statutem Emitenta, uchwałą nr 29/15 z dnia 23 czerwca 2015 roku, po otrzymaniu rekomendacji Komitetu Audytu, Rada Nadzorcza dokonała wyboru podmiotu uprawnionego do badania rocznego jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok 2015 oraz do przeglądu jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego za I półrocze 2015 roku. Wybrany audytorem jest firma BDO Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie przy ul. Postępu 12, 02-676 Warszawa.

Zarząd PCC EXOL SA oświadcza, że firma BDO Sp. z o.o., podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący badania rocznego sprawozdania finansowego za 2015 rok został wybrany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, ponadto podmiot ten oraz Biegły Rewident dokonujący badania spełniają warunki do wydania bezstronnej i niezależnej opinii i raportu z badania, zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi.

Nota 7 Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

W przypadku, gdy dana transakcja nie jest uregulowana w żadnym standardzie bądź interpretacji, Zarząd kierując się subiektywną oceną określa i stosuje politykę rachunkowości, która zapewnia, iż sprawozdanie finansowe będzie zawierać właściwe i wiarygodne informacje oraz będzie:

- prawidłowo, jasno i rzetelnie przedstawiać sytuację majątkową i finansową Spółki, wyniki jej działalności i przepływy pieniężne,
- odzwierciedlać treść ekonomiczną transakcji,
- obiektywne,
- sporządzone zgodnie z zasadą ostrożnej wyceny,
- kompletne we wszystkich istotnych aspektach.

W stosowaniu polityki rachunkowości wobec poniższych zagadnień największe znaczenie obok szacunków księgowych ma profesjonalny osąd kierownictwa.

Żałożenia szacunków opierają się na aktualnej wiedzy Zarządu odnośnie bieżących i przyszłych działań i zdarzeń w poszczególnych obszarach.

Szczegółowe informacje związane z przyjętymi założeniami zostały zaprezentowane poniżej lub w odpowiednich notach objaśniających.

Amortyzacja rzeczowego majątku trwałego oraz wartości niematerialnych

Wysokość odpisów amortyzacyjnych jest ustalana na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznego użytkowania danego składnika rzeczowych aktywów trwałych lub wartości niematerialnych. Wartości rezydualne środków trwałych nie były szacowane ze względu na trudności w ich ustaleniu lub ze względu na przewidywane nieistotne wartości. Okresy ekonomicznego użytkowania są weryfikowane w IV kwartale każdego roku obrotowego.

Wartość odzyskiwalna rzeczowego majątku trwałego oraz wartości niematerialnych, w tym wartości firmy

W razie wystąpienia przesłanek spełniających zapisy MSR 36 Utrata wartości aktywów Spółka dokonuje szacunków wartości odzyskiwalnej rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych. Testy na utratę wartości dotyczące wartości firmy oraz wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania są przeprowadzane corocznie wg stanu na koniec roku obrotowego.

Badanie utraty wartości aktywów oparte jest na założeniach dotyczących kosztu kapitału, stóp dyskontowych i stóp wzrostu zakładanych dla przepływów pieniężnych po okresie prognoz. Wartości tych wskaźników są szacowane przez Zarząd na bazie najlepszej wiedzy na moment przeprowadzenia testu.

Wycena rezerw na świadczenia emerytalne

Rezerwy na odprawy emerytalne, są szacowane przez aktuariuszy.

Rezerwy na niewykorzystane urlopy, są szacowane przez pracowników służb finansowych.

Rezerwy i zobowiązania warunkowe

Zgodnie z MSR 37 w zakresie rozpoznawania i wyceny rezerw oraz zobowiązań warunkowych Spółka dokonuje oceny prawdopodobieństwa potencjalnych zobowiązań. Jeżeli wystąpienie zdarzenia jest prawdopodobne Spółka tworzy rezerwę w odpowiedniej wysokości. Jeżeli wystąpienie niekorzystnego zdarzenia w ocenie Spółki jest możliwe, lecz jest mało prawdopodobne ujmowane jest zobowiązanie warunkowe.

Podatek odroczony

Aktywa i zobowiązania z tytułu podatku odroczonego są wyceniane przy zastosowaniu stawek podatkowych, które według dostępnych prognoz będą stosowane na moment ich zrealizowania, przyjmując za podstawę przepisy podatkowe, które obowiązują na koniec okresu sprawozdawczego.

Prawdopodobieństwo realizacji aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego z przyszłymi zyskami podatkowymi opiera się na budżecie spółki. Spółka ujmuje w księgach aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągnie zysk do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Spółka w związku z prowadzeniem działalności na terenie specjalnej strefy ekonomicznej rozpoznaje aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego w odniesieniu do przewidywanego zwolnienia podatkowego skalkulowanego na podstawie rocznej prognozy dochodu.

Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

Odpisy aktualizujące wartość aktywów obrotowych

Na dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości składnika aktywów obrotowych. Jeżeli wartość odzyskiwalna składnika aktywów jest niższa od jego wartości bilansowej, Spółka dokonuje odpisu aktualizującego jego wartość do poziomu bieżącej wartości przewidywanych przepływów pieniężnych, z wyłączeniem należności i zapasów, których odpisy szacuje się w odniesieniu do okresu przeterminowania i okresów nie wykazujących rotacji.

Nota 8 Zmiany zasad rachunkowości

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone, zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF), Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości (MSR), które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, związanymi z nimi standardami i interpretacjami zaakceptowanymi przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) oraz Komisję ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (KIMSF) według stanu obowiązującego na 31 grudnia 2015 roku oraz w zakresie wymaganym przez rozporządzenie Ministra Finansów z 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych (Dz. U. 2009 Nr 33, poz. 260). Sprawozdanie to obejmuje okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku i okres porównywalny od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 roku.

Niniejsze sprawozdanie finansowe Spółki powinno być czytane łącznie ze skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy PCC EXOL sporządzonym na 31 grudnia 2015 roku, zatwierdzonym do publikacji przez Zarząd i opublikowanym tego samego dnia co jednostkowe sprawozdanie finansowe, celem uzyskania pełnej informacji o sytuacji majątkowej i finansowej Spółki na 31 grudnia 2015 roku oraz wyniku finansowym za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku.

W 2015 roku Spółka przyjęła wszystkie nowe i zatwierdzone standardy i interpretacje wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości i Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowych Standardów Rachunkowości i zatwierdzone do stosowania w UE, mające zastosowanie do prowadzonej przez nią działalności i obowiązujące w okresie sprawozdawczym od 1 stycznia 2015 roku.

Przyjęcie nowych i zatwierdzonych przez UE standardów i interpretacji nie spowodowało zmian w zasadach rachunkowości Spółki wpływających na wielkości wykazywane w sprawozdaniach finansowych sporządzonych za 2015 rok oraz okres porównywalny.

Zasady (polityka) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego za 2015 roku są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzeniu rocznego sprawozdania finansowego za 2014 rok.

Zmiany standardów i interpretacji obowiązujące od 1 stycznia 2015 roku, według szacunków Zarządu, nie miały istotnego wpływu na sprawozdania finansowe Spółki.

Zmiany wynikające ze zmian MSSF

Zmiany do standardów oraz interpretacji, które obowiązują lub będą obowiązywać dla okresów sprawozdawczych kończących się po 31 grudnia 2015 roku, nie zostały uwzględnione do sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego.

Następujące nowe lub zmienione standardy oraz interpretacje wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej obowiązują od 1 stycznia 2015 roku:

- zmiany do różnych standardów wynikające z corocznego przeglądu Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (Annual Improvements 2010-2012),
- zmiany do różnych standardów wynikające z corocznego przeglądu Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (Annual Improvements 2011-2013),
- zmiana do MSR 19 „Świadczenia pracownicze”,
- interpretacja KIMSF 21 „Opłaty”.

Ich zastosowanie nie miało wpływu na wyniki działalności i sytuację finansową Spółki, a skutkowało jedynie zmianami stosowanych zasad rachunkowości lub ewentualnie rozszerzeniem zakresu niezbędnych ujawnień czy też zmianą używanej terminologii .

Standardy nieobowiązujące (Nowe standardy i interpretacje)

W niniejszym sprawozdaniu finansowym Spółka nie zdecydowała o wcześniejszym zastosowaniu opublikowanych standardów lub interpretacji przed ich datą wejścia w życie.

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, a nie weszły jeszcze w życie na dzień bilansowy:

- MSSF 9 „Instrumenty finansowe”

Nowy standard został opublikowany 24 lipca 2014 roku, ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później. Celem standardu jest uporządkowanie klasyfikacji aktywów finansowych oraz wprowadzenie jednolitych zasad podejścia do oceny utraty wartości dotyczących wszystkich instrumentów finansowych. Standard wprowadza również nowy model rachunkowości zabezpieczeń w celu ujednoczenia zasad ujmowania w sprawozdaniach finansowych informacji o zarządzaniu ryzykiem.

- MSSF 14 „Odroczone salda z regulowanej działalności”

Standard został opublikowany 30 stycznia 2014 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Nowy standard ma charakter przejściowy w związku z toczącymi się pracami RMSR nad uregulowaniem sposobu rozliczania operacji w warunkach regulacji cen. Standard wprowadza zasady ujmowania aktywów i zobowiązań powstałych w związku z transakcjami o cenach regulowanych w przypadku gdy jednostka podejmie decyzję o przejściu na MSSF.

Ze względu na przejściowy charakter standardu Komisja Europejska postanowiła nie rozpoczynać formalnej procedury zatwierdzenia standardu i poczekać na docelowy standard.

- MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”

Standard został opublikowany 28 maja 2014 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później. Jest dozwolone jego wcześniejsze zastosowanie. Standard ustanawia jednolite ramy ujmowania przychodów i zawiera zasady, które zastąpią większość szczegółowych wytycznych w zakresie ujmowania przychodów istniejących obecnie w MSSF, w szczególności w: MSR 18 „Przychody”, MSR 11 „Umowy o usługę budowlaną” oraz związanych z nimi interpretacjach. 11 września 2015 roku Rada Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości opublikowała projekt zmian w przyjętym standardzie odraczając o rok datę wejścia w życie tego standardu.

- MSSF 16 „Leasing”

Nowy standard został opublikowany 13 stycznia 2016 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później. Jest dozwolone jego wcześniejsze zastosowanie, ale pod warunkiem równoczesnego zastosowania MSSF 15. Standard zastępuje dotychczasowe regulacje dotyczące leasingu (m.in. MSR 17) i diametralnie zmienia podejście do umów leasingowych o różnym charakterze, nakazując leasingobiorcom wykazywanie w aktywach i zobowiązaniach z tytułu zawartych umów leasingowych, niezależnie od ich rodzaju.

– Zmiany do MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne”

Zmiany w MSSF 11 zostały opublikowane 6 maja 2014 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Celem zmian jest przedstawienie szczegółowych wytycznych wyjaśniających sposób ujęcia transakcji nabycia udziałów we wspólnych działaniach, które stanowią przedsięwzięcie. Zmiany wymagają, aby stosować zasady identyczne do tych, które są stosowane w przypadku połączeń jednostek.

– Zmiany do MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe” i MSR 38 „Wartości niematerialne”

Zmiany w MSR 16 i MSR 38 zostały opublikowane 12 maja 2014 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Zmiany stanowią dodatkowe wyjaśnienia w stosunku do dozwolonych do stosowania metod amortyzacji. Celem zmian jest wskazanie, że metoda naliczania umorzenia rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych oparta na przychodach nie jest właściwa, jednak w przypadku wartości niematerialnych metoda ta może być zastosowana w określonych okolicznościach.

– Zmiany do MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe” i MSR 41 „Rolnictwo”

Zmiany w MSR 16 i 41 zostały opublikowane 30 czerwca 2014 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Zmiany te wskazują, że rośliny produkcyjne powinny być ujmowane w taki sam sposób jak rzeczowe aktywa trwałe w zakresie MSR 16. W związku z powyższym rośliny produkcyjne należy rozpatrywać poprzez pryzmat MSR 16, zamiast MSR 41. Produkty rolne wytwarzane przez rośliny produkcyjne nadal podlegają pod zakres MSR 41.

– Zmiany do MSR 27 „Jednostkowe sprawozdania finansowe”

Zmiany w MSR 27 zostały opublikowane 12 sierpnia 2014 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Zmiany przywracają w MSSF opcję ujmowania w jednostkowych sprawozdaniach finansowych inwestycji w jednostki zależne, wspólne przedsięwzięcia i jednostki stowarzyszone za pomocą metody praw własności. W przypadku wyboru tej metody należy ją stosować dla każdej inwestycji w ramach danej kategorii.

– Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe” i MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”

Zmiany w MSSF 10 i MSR 28 zostały opublikowane 11 września 2014 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później (termin wejścia w życie obecnie został odroczony bez wskazania daty początkowej). Zmiany doprecyzowują rachunkowość transakcji, w których jednostka dominująca traci kontrolę nad jednostką zależną, która nie stanowi „biznesu” zgodnie z definicją określoną w MSSF 3 „Połączenia jednostek”, w drodze sprzedaży wszystkich lub części udziałów w tej jednostce zależnej do jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia ujmowanego metodą praw własności.

Zmiany do różnych standardów wynikające z corocznego przeglądu Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (Annual Improvements 2012-2014)

25 września 2014 r. w wyniku dokonanego przeglądu MSSF wprowadzono drobne poprawki do następujących 4 standardów:

- MSSF 5 „Aktywa przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana”, w zakresie przeklasyfikowania aktywów lub grupy do zbycia z „przeznaczonych do sprzedaży” do „posiadanych w celu przekazania właścicielom” i odwrotnie,
- MSSF 7 „Instrumenty finansowe”, ujawnienia m.in. w zakresie zastosowania zmian do MSSF 7 odnośnie kompensowania aktywów i zobowiązań finansowych do śródrocznych skróconych sprawozdań finansowych,
- MSR 19 „Świadczenia pracownicze”, w zakresie waluty „obligacji korporacyjnych wysokiej jakości” wykorzystywanych do ustalenia stopy dyskonta,
- MSR 34 „Śródroczna sprawozdawczość finansowa”, w zakresie doprecyzowania, w jaki sposób wskazać, że ujawnienia wymagane przez par. 16A MSR 34 zostały zamieszczone w innym miejscu raportu śródrocznego.

Powyższe zmiany mają zastosowanie przeważnie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później.

- Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”

18 grudnia 2014 roku w ramach dużej inicjatywy mającej na celu poprawę prezentacji i ujawnień w raportach finansowych opublikowano zmiany do MSR 1. Zmiany te mają służyć dalszemu zachęcaniu jednostek do stosowania profesjonalnego osądu w określaniu jakie informacje ujawnić w ich sprawozdaniach finansowych. Przykładowo, zmiany doprecyzowują, że istotność dotyczy całości sprawozdań finansowych oraz, że zawarcie nieistotnych informacji może zredukować użyteczność ujawnień stricte finansowych. Ponadto, zmiany doprecyzowują, że jednostki powinny stosować profesjonalny osąd przy określaniu w jakim miejscu i w jakiej kolejności prezentować informacje przy ujawnianiu informacji finansowych.

Opublikowanym zmianom towarzyszy też projekt zmian do MSR 7 Sprawozdanie z przepływów pieniężnych, który zwiększa wymogi ujawnień odnośnie przepływów z działalności finansowej oraz środków pieniężnych i ich ekwiwalentów jednostki.

Zmiany mogą być zastosowane niezwłocznie, a obowiązkowo dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później.

- Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”, MSSF 12 „Ujawnianie informacji na temat udziałów w innych jednostkach” i MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach” Jednostki inwestycyjne: zastosowanie wyjątku z konsolidacji.

Zmiany w MSSF 10, MSSF 12 i MSR 28 zostały opublikowane 18 grudnia 2014 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Ich celem jest doprecyzowanie wymogów w zakresie rachunkowości jednostek inwestycyjnych.

- Zmiany w MSR 12 „Podatek dochodowy”

Zmiany w MSR 12 zostały opublikowane 19 stycznia 2016 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub później. Ich celem jest doprecyzowanie wymogów w zakresie ujmowania aktywów z tytułu podatku odroczonego dotyczących dłużnych instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej.

W zakresie wyżej wymienionych nowych standardów i interpretacji, które nie zostały opublikowane przez Komisję Europejską w dziennikach urzędowych Unii Europejskiej Spółka

nie dokonała szczegółowej analizy ich wpływu na sprawozdania finansowe. Jednakże analizując zakres zmian ocenia się, że zmiany te nie będą miały istotnego wpływu na kształt sprawozdania finansowego Spółki.

Nota 9 Zastosowane zasady rachunkowości

9.1 Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia/kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz wszelkie odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, ujmowane są w sprawozdaniu z działalności w momencie ich poniesienia.

Środki trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, do których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności.

Istotne części zamienne i serwisowe ujmowane są jako rzeczowe aktywa trwałe i nie są amortyzowane.

W wartości bilansowej środka trwałego ujmuje się koszty regularnych, znaczących przeglądów, których przeprowadzenie jest niezbędne w celu zapobieżenia wystąpienia usterek oraz których wartość w poszczególnych okresach sprawozdawczych różni się istotnie. Wartość przeglądu podlega amortyzacji w okresie do następnego przeglądu lub do końca okresu użytkowania danego środka trwałego, w zależności od tego, który moment wystąpi wcześniej. Ewentualna pozostała wartość bilansowa kosztów poprzedniego przeglądu jest usuwana z wartości bilansowej środka trwałego.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów wynoszący:

Typ	Okres
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	69-79 lat
Budynki i budowle	10-43 lat
Maszyny i urządzenia techniczne	3-40 lat
Środki transportu	5-12 lat
Pozostałe środki trwałe	3-15 lat

Jeżeli przy sporządzaniu sprawozdania finansowego zaistnieją okoliczności, które wskazują na to, że wartość bilansowa rzeczowych aktywów trwałych może nie być możliwa do odzyskania, Spółka dokonuje oszacowania ich wartości odzyskiwalnej. Jeżeli oszacowana wartość odzyskiwalna jest niższa niż wartość bilansowa aktywów, Spółka ujmuje odpis aktualizujący. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości są ujmowane w sprawozdaniu z dochodów w pozycji pozostałe koszty operacyjne, odwrócenie odpisów aktualizujących ujmowane jest w pozostałych przychodach operacyjnych.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta ze sprawozdania z sytuacji finansowej po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów ze sprawozdania z sytuacji finansowej (obliczone, jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danej pozycji) są ujmowane

w sprawozdaniu z dochodów w okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Inwestycje rozpoczęte dotyczące środków trwałych będących w toku budowy lub montażu są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania.

Metoda amortyzacji, okres amortyzacji oraz ewentualna wartość końcowa (rezydualna) podlegają weryfikacji na każdy dzień bilansowy. Wszelkie wynikające z weryfikacji zmiany ujmuje się jak zmianę szacunków, zgodnie z MSR 8 *Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany szacunków, błędy*.

9.2 Wartości niematerialne

Wartości niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji początkowo wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Cena nabycia wartości niematerialnych nabytych w transakcji połączenia jednostek gospodarczych jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia. Po ujęciu początkowym wartości niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i/lub odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Nakłady poniesione na wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Spółka ustala czy okres użytkowania wartości niematerialnych jest ograniczony czy nieokreślony. Wartości niematerialne o ograniczonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego. Wszelkie wynikające z weryfikacji zmiany ujmuje się jak zmianę szacunków, zgodnie z MSR 8 *Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany szacunków, błędy*. Odpis amortyzacyjny składników wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania ujmuje się w sprawozdaniu z dochodów w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika wartości niematerialnych.

Wartość firmy oraz wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania są corocznie testowane na utratę wartości, zgodnie z metodologią MSR 36 „Utrata wartości aktywów”. Nie użytkowane czasowo wartości niematerialne są okresowo, indywidualnie weryfikowane pod kątem utraty wartości.

Koszty prac badawczych są odpisywane do sprawozdania z dochodów całkowitych w momencie poniesienia. Nakłady poniesione na prace rozwojowe wykonane w ramach danego przedsięwzięcia są przenoszone na kolejny okres, jeżeli można uznać, że zostaną one w przyszłości odzyskane. Po początkowym ujęciu nakładów na prace rozwojowe, stosuje się model kosztu historycznego wymagający, aby składniki aktywów były ujmowane według cen nabycia pomniejszonych o skumulowaną amortyzację i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wszelkie nakłady przeniesione na kolejny okres są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia.

Koszty prac rozwojowych są poddawane ocenie pod kątem ewentualnej utraty wartości corocznie – jeśli składnik aktywów nie został jeszcze oddany do użytkowania lub części – gdy w ciągu okresu sprawozdawczego pojawi się przesłanka utraty wartości wskazująca na to, że ich wartość bilansowa może nie być możliwa do odzyskania.

Składniki wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania podlegają amortyzacji metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika wynoszący:

Typ	Okres
Patenty i licencje	3-15 lat
Koszty prac rozwojowych	4 lat
Oprogramowanie komputerowe	4-6 lat

Zyski lub straty wynikające z usunięcia wartości niematerialnych ze sprawozdania z sytuacji finansowej są wyceniane według różnicy pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w sprawozdaniu z dochodów w momencie jego wyksięgowania.

9.3 Wartość firmy

Wartość firmy powstała w wyniku rozliczenia przejęcia zorganizowanej części przedsiębiorstwa. Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Test na utratę wartości przeprowadza się na koniec okresu rocznego. Utrata wartości jest ustalana poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa niż wartość bilansowa, zostaje ujęty odpis z tytułu utraty wartości. Wartość firmy nie podlega amortyzacji.

9.4 Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego, bezpośrednio związane z nabyciem lub wytworzeniem składników majątku wymagających znacznego okresu w celu doprowadzenia ich do użytkowania, są kapitalizowane jako część kosztu nabycia lub wytworzenia do momentu, w którym aktywa te są gotowe do użytkowania lub sprzedaży. Na koszty finansowania zewnętrznego składają się odsetki oraz zyski lub straty z tytułu różnic kursowych do wysokości odpowiadającej korekcie kosztu odsetek. Pozostałe koszty finansowania zewnętrznego ujmowane są jako koszty w momencie ich poniesienia.

9.5 Leasing

Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na Spółkę zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane bezpośrednio w ciężar sprawozdania z dochodów całkowitych.

Środki trwałe użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane przez szacowany okres użytkowania.

Przy braku wystarczającej pewności, że Spółka uzyska tytuł własności przed końcem okresu leasingu dany składnik aktywów umarza się przez krótszy z dwóch okresów: okres leasingu lub okres użytkowania.

Umowy leasingowe zgodnie, z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego ujmowane są jako koszty w sprawozdaniu z działalności metodą liniową przez okres trwania leasingu.

9.6 Inwestycje długoterminowe

Inwestycje w jednostkach zależnych, niezaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży zgodnie z MSSF 5, są ujmowane w cenie nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości zgodnie z MSR 36 Utrata wartości aktywów.

9.7 Odzyskiwalna wartość aktywów długoterminowych

Na każdy dzień bilansowy Spółka dokonuje oceny przesłanek wskazujących na utratę ich wartości. W przypadku istnienia takiej przesłanki Spółka dokonuje formalnego oszacowania wartości odzyskiwalnej. W przypadku, gdy wartość bilansowa danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne przewyższa jego wartość odzyskiwalną, Spółka dokonuje odpisu aktualizującego. Wartość odzyskiwalna jest jedną z dwóch wartości w zależności od tego, która z nich jest wyższa: wartością godziwą pomniejszoną o koszty zbycia lub wartością użytkową danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Przy ustalaniu wartości użytkowej szacowane przyszłe przepływy pieniężne są dyskontowane do wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ryzyka związanego z danym składnikiem aktywów. W przypadku składnika aktywów, który nie generuje wpływów pieniężnych w sposób znacząco-samodzielny wartość odzyskiwana jest ustalana dla ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego ten składnik należy.

9.8 Instrumenty finansowe

Instrumenty finansowe

Instrumentem finansowym jest każda umowa, która powoduje powstanie składnika aktywów finansowych u jednej strony i zobowiązania finansowego lub instrumentu kapitałowego u drugiej strony.

Pozycja instrumentu finansowego w hierarchii wartości godziwej jest uzależniona od najniższej podstawy wyceny wpływającej na ustalenie jego wartości godziwej.

Aktywa finansowe Spółka klasyfikuje do następujących kategorii:

- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- pożyczki i należności,
- aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Zobowiązania finansowe dzielone są na:

- zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie (część z nich wyznaczona jest jako instrument zabezpieczający w ramach zasad rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych).

Powyższa klasyfikacja instrumentów finansowych jest oparta na analizie charakterystyki oraz celu nabycia inwestycji. Klasyfikacja jest dokonywana na moment początkowego ujęcia aktywów lub zobowiązań finansowych, a następnie poddaje ją weryfikacji na każdy dzień sprawozdawczy.

Klasyfikacja instrumentów pochodnych zależy od ich przeznaczenia oraz spełnienia wymogów stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń określonych w MSR 39. Instrumenty pochodne dzielą się na: instrumenty pochodne zabezpieczające, instrumenty pierwotnie zabezpieczające wyłączone spod rachunkowości zabezpieczeń, oraz instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez zysk lub stratę.

Wartość bilansową dotyczącą przepływów pieniężnych z tytułu instrumentów finansowych o terminie zapadalności powyżej 12 miesięcy od końca okresu sprawozdawczego kwalifikuje się do aktywów lub zobowiązań długoterminowych. Do aktywów lub zobowiązań krótkoterminowych jest zaliczana wartość bilansowa dotycząca przepływów pieniężnych z tytułu instrumentów finansowych o terminie zapadalności przypadającym w okresie do 12 miesięcy od dnia kończącego okres sprawozdawczy.

Przyjęto następujące zasady klasyfikacji instrumentów finansowych do poszczególnych kategorii aktywów i zobowiązań finansowych:

Aktywa finansowe

Aktywa finansowe wycenia się na moment ich ujęcia w księgach w wartości godziwej. Początkowa wycena powiększana jest o koszty transakcji, z wyjątkiem aktywów finansowych zaliczonych do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Koszty transakcyjne ewentualnego zbycia składnika aktywów nie są uwzględniane przy późniejszej wycenie aktywów finansowych. Składnik aktywów finansowych jest wykazywany w bilansie, gdy Spółka staje się stroną umowy (kontraktu), z której ten składnik aktywów finansowych wynika.

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją przesłanki wskazujące na utratę wartości składnika aktywów finansowych (lub grupy aktywów finansowych). W przypadku instrumentów zaliczonych do dostępnych do sprzedaży przy ustalaniu, czy nastąpiła utrata wartości bierze się pod uwagę między innymi znaczący lub przedłużający się spadek wartości godziwej papieru wartościowego poniżej kosztu.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Kategoria ta obejmuje dwie grupy aktywów: aktywa finansowe przeznaczone do obrotu oraz aktywa finansowe wyznaczone w momencie ich początkowego ujęcia, jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy. Składnik aktywów finansowych zalicza się do kategorii przeznaczonych do obrotu, jeżeli nabyty został w celu sprzedaży w krótkim terminie, jeżeli stanowi część portfela, który generuje krótkoterminowe zyski lub też jest instrumentem pochodnym o dodatniej wartości godziwej (za wyjątkiem pochodnych instrumentów zabezpieczających).

W Spółce do tej kategorii należą przede wszystkim instrumenty pochodne oraz instrumenty dłużne lub kapitałowe, które zostały nabyte w celu ich odsprzedaży w krótkim terminie.

Wbudowane instrumenty pochodne są oddzielane od umów i traktowane jak instrumenty pochodne, jeżeli wszystkie z następujących warunków są spełnione:

- charakter ekonomiczny i ryzyko wbudowanego instrumentu nie są ściśle związane z ekonomicznym charakterem i ryzykiem umowy, w którą dany instrument jest wbudowany,
- samodzielny instrument z identycznymi warunkami realizacji jak instrument wbudowany spełniałby definicje instrumentu pochodnego,
- instrument hybrydowy (złożony) nie jest wykazywany w wartości godziwej, a zmiany jego wartości godziwej nie są odnoszone w zysk/stratę netto (tj. instrument pochodny, który jest wbudowany w składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy nie jest wydzielony).

Wbudowane instrumenty pochodne są wykazywane w analogiczny sposób jak samodzielne instrumenty pochodne.

Aktywa zaliczone do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy wyceniane są na każdy dzień sprawozdawczy w wartości godziwej, a wszelkie zyski lub straty odnoszone są w przychody lub koszty finansowe. Wyceny instrumentów pochodnych w wartości godziwej dokonuje się na dzień bilansowy oraz na każdy koniec okresu sprawozdawczego w oparciu o wyceny przeprowadzone przez banki realizujące

transakcje. Pozostałe aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy wycenia się stosując notowania giełdowe, a w przypadku ich braku odpowiednie techniki wyceny, które obejmują: wykorzystanie cen niedawno zawartych transakcji lub cen ofertowych, porównanie do podobnych instrumentów, modele wyceny opcji. Wartość godziwą instrumentów dłużnych stanowią przyszłe przepływy pieniężne zdyskontowane bieżącą rynkową stopą procentową właściwą dla podobnych instrumentów.

Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. W zależności od ich terminu wymagalności zalicza się je do aktywów trwałych (aktywa wymagalne w terminie powyżej 1 roku od dnia sprawozdawczego) lub obrotowych (aktywa wymagalne w terminie do 1 roku od dnia sprawozdawczego). Pożyczki i należności są wyceniane na dzień bilansowy według zamortyzowanego kosztu. Do grupy tej są zaliczane głównie należności handlowe oraz depozyty bankowe i inne środki pieniężne, jak również pożyczki i nabyte nienotowane instrumenty dłużne niezaliczone do pozostałych kategorii aktywów finansowych.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności

Aktywa finansowe utrzymywane do upływu terminu wymagalności są to inwestycje o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie zapadalności, co do których jest posiadany zamiar i możliwość utrzymywania do upływu zapadalności. Spółka zalicza do tej kategorii wyłącznie notowane instrumenty dłużne, o ile nie zostały uprzednio zakwalifikowane do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy lub do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są na każdy dzień sprawozdawczy w zamortyzowanym koszcie z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to instrumenty finansowe inne niż instrumenty pochodne wyznaczone, jako „dostępne do sprzedaży” albo niezaliczone do żadnej z pozostałych kategorii. Do aktywów dostępnych do sprzedaży Spółka zalicza głównie instrumenty dłużne nabyte w celu lokowania nadwyżek finansowych, o ile instrumenty te nie zostały zakwalifikowane do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy z uwagi na zamiar krótkiego ich utrzymywania.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży zalicza się do aktywów trwałych o ile nie istnieje zamiar zbycia inwestycji w ciągu 1 roku od dnia bilansowego lub do aktywów obrotowych – w przeciwnym wypadku. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są na każdy dzień sprawozdawczy w wartości godziwej a zyski i straty (za wyjątkiem strat z tytułu utraty wartości) ujmowane są w kapitale własnym.

Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe wycenia się na moment ich ujęcia w księgach w wartości godziwej. W początkowej wycenie uwzględniane są koszty transakcji z wyjątkiem zobowiązań finansowych zaliczonych do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Koszty transakcyjne wyzbycia się składnika zobowiązań finansowych nie są uwzględniane przy późniejszej wycenie tych zobowiązań. Składnik zobowiązań finansowych jest wykazywany w bilansie, gdy Spółka staje się stroną umowy (kontraktu), z której to zobowiązanie finansowe wynika.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Kategoria ta obejmuje dwie grupy zobowiązań: zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz zobowiązania finansowe wyznaczone w momencie ich początkowego ujęcia, jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy. Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu są to zobowiązania, które: zostały zaciągnięte głównie w celu sprzedaży lub odkupienia w bliskim terminie lub są częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie i dla których można potwierdzić

generowanie krótkoterminowych zysków lub też stanowią instrumenty pochodne, które nie zostały wyznaczone na instrumenty zabezpieczające.

Do zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy należą przede wszystkim instrumenty pochodne o ujemnej wartości godziwej. Zobowiązania zaliczone do zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej wyceniane są na każdy dzień sprawozdawczy w wartości godziwej a wszelkie zyski lub straty odnoszone są w przychody lub koszty finansowe. Wyceny instrumentów pochodnych w wartości godziwej dokonuje się na dzień bilansowy oraz na każdy koniec okresu sprawozdawczego w oparciu o wyceny przeprowadzone przez banki realizujące transakcje. Wartość godziwą instrumentów dłużnych stanowią przyszłe przepływy pieniężne zdyskontowane bieżącą rynkową stopą procentową właściwą dla podobnych instrumentów.

Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie

Pozostałe zobowiązania finansowe, niezaliczone do zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, zalicza się do zobowiązań finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie. Do kategorii tej Spółka zalicza głównie zobowiązania z tytułu dostaw i usług, zaciągnięte kredyty i pożyczki oraz obligacje. Zobowiązania zaliczone do tej kategorii wycenia się w zamortyzowanym koszcie z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Na dzień bilansowy Spółka objęła zaciągnięte zobowiązania finansowe (pożyczkę) denominowaną w EUR zasadami rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych, poprzez wyznaczenie ich jako instrument zabezpieczający planowane transakcje sprzedaży produktów i usług denominowanych w lub indeksowanych do kursu EUR/PLN.

9.9 Instrumenty pochodne

Instrumenty pochodne

Instrumenty pochodne ujmuje się w wartości godziwej na dzień zawarcia kontraktu a następnie przeszacowuje do wartości godziwej na każdy dzień bilansowy. Wynikowy zysk lub stratę ujmuje się niezwłocznie w sprawozdaniu z dochodów całkowitych, chyba że dany instrument pochodny pełni funkcję zabezpieczenia. W takim przypadku moment wykazania zysku lub straty zależy od charakteru powiązania zabezpieczającego. Instrumenty prezentuje się, jako aktywa trwałe lub zobowiązania długoterminowe, jeśli okres pozostały do wymagalności instrumentu przekracza 12 miesięcy i nie przewiduje się, że zostanie on zrealizowany lub rozliczony w ciągu 12 miesięcy. Pozostałe instrumenty pochodne klasyfikuje się jako krótkoterminowe, gdy termin ich realizacji nie przekracza 12 miesięcy, lub jako długoterminowe, gdy termin ich realizacji jest dłuższy.

Wbudowane instrumenty pochodne

Wbudowane instrumenty pochodne są oddzielane od umów i traktowane jak instrumenty pochodne, jeżeli wszystkie z następujących warunków są spełnione:

- charakter ekonomiczny i ryzyko wbudowanego instrumentu nie są ściśle związane z ekonomicznym charakterem i ryzykiem umowy, w którą dany instrument jest wbudowany,
- samodzielny instrument z identycznymi warunkami realizacji jak instrument wbudowany spełniałby definicje instrumentu pochodnego,
- instrument hybrydowy (złożony) nie jest wykazywany w wartości godziwej, a zmiany jego wartości godziwej nie są odnoszone do sprawozdania z dochodów całkowitych,
- wbudowane instrumenty pochodne są wykazywane w podobny sposób jak samodzielne instrumenty pochodne, które nie są uznane za instrumenty zabezpieczające.

Zakres, w którym zgodnie z MSR 39 cechy ekonomiczne i ryzyko właściwe dla wbudowanego instrumentu pochodnego w walucie obcej są ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykiem właściwym dla umowy zasadniczej (głównego kontraktu) obejmuje również sytuację, gdy waluta umowy zasadniczej jest walutą zwyczajową dla

kontraktów zakupu lub sprzedaży pozycji niefinansowych na rynku dla danej transakcji.

9.10 Hierarchia wyceny do wartości godziwej

Aktywa i zobowiązania, które są wyceniane według wartości godziwej w sprawozdaniu z sytuacji finansowej lub nie są wyceniane według wartości godziwej, lecz informacje o ich wartości godziwej są ujawniane w informacji dodatkowej, Spółka klasyfikuje według hierarchii wartości godziwej z uwzględnieniem trzech poziomów wyceny.

Hierarchia wartości godziwej kształtuje się następująco:

Poziom 1 - Ceny notowań rynkowych z aktywnych rynków dla identycznych aktywów i zobowiązań (np. notowane akcje i obligacje),

Poziom 2 - Ceny z aktywnych rynków, lecz inne niż ceny notowań rynkowych - ustalone bezpośrednio (poprzez porównanie z faktycznymi transakcjami) lub pośrednio (poprzez techniki wyceny bazujące na faktycznych transakcjach) - np. większość instrumentów pochodnych,

Poziom 3 - Ceny niepochodzące z aktywnych rynków.

Pozycja instrumentu finansowego w hierarchii wartości godziwej jest uzależniona od najniższej podstawy wyceny wpływającej na ustalenie jego wartości godziwej.

9.11 Zapasy

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia/kosztu wytworzenia i możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto.

Na cenę nabycia lub koszt wytworzenia zapasów składają się wszystkie koszty zakupu, koszty przetworzenia oraz inne koszty poniesione w trakcie doprowadzenia zapasów do ich aktualnego miejsca i stanu.

Koszty zakupu zapasów składają się z ceny zakupu, ceł importowych i pozostałych podatków (inne niż te możliwe do odzyskania w okresie późniejszym przez jednostkę gospodarczą od urzędów skarbowych) oraz kosztów transportu, załadunku, wyładunku oraz innych kosztów dających się bezpośrednio przyporządkować do pozyskania wyrobów, materiałów i usług. Przy określaniu kosztów zakupu odejmuje się upusty, rabaty handlowe i inne podobne pozycje.

Zakupione **materiały** wykazuje się w rzeczywistych cenach nabycia. Wycena rozchodów materiałów następuje wg cen średnioważonych.

Zakupione **towary** wycenia się w księgach w rzeczywistych cenach nabycia a ich ewidencja jest prowadzona metodą ilościowo-wartościową. Ich zakup obciąża bezpośrednio koszty działalności. Spółka nie prowadzi ewidencji materiałów biurowych. Wycena rozchodów towarów następuje wg cen średnioważonych.

Materiały i towary na dzień bilansowy wycenia się według cen nabycia nie wyższych od ich cen sprzedaży netto (nie dotyczy materiałów przeznaczonych do produkcji).

Wyroby gotowe i produkty w toku produkcji wycenia się w wysokości bezpośrednich kosztów wytworzenia obejmujących wartość zużytych materiałów bezpośrednich, robociznę bezpośrednią oraz narzut pośrednich kosztów produkcji ustalonych przy założeniu normalnego wykorzystania mocy produkcyjnych.

Ceną sprzedaży netto możliwą do uzyskania jest szacowana cena sprzedaży dokonywana w toku zwykłej działalności gospodarczej pomniejszona o koszty wykończenia i szacowane koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Zapasy są wykazywane w wartości netto tj. w cenie nabycia/ koszcie wytworzenia pomniejszonej o odpisy aktualizujące. Odpisy aktualizujące wartość zapasów tworzy się w związku z utratą ich wartości celem doprowadzenia wartości zapasów do poziomu wartości netto możliwej do odzyskania według następujących zasad:

- zapasy zalegające w magazynach w okresie od 6 do 12 miesięcy obejmowane są odpisem w wysokości 10% ich wartości,
- zapasy zalegające w magazynach w okresie od 1 roku do 2 lat obejmowane są odpisem w wysokości 50% ich wartości,
- zapasy zalegające w magazynach dłużej niż 2 lata obejmowane są odpisem w wysokości 100% ich wartości.

Odpisy aktualizujące wartość zapasów ustalone wg powyższych zasad mogą zostać zmniejszone w przypadku posiadania przez Zarząd wiarygodnych informacji, z których wynika, iż nie doszło do utraty wartości.

Odpisy aktualizujące są ujmowane w sprawozdaniu z dochodów, jako koszt własny sprzedaży. Odwrócenie odpisu aktualizującego wartość zapasów jest ujmowane jako korekta kosztu własnego sprzedaży.

9.12 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności finansowe wycenia się na dzień bilansowy według zamortyzowanego kosztu (tj. zdyskontowane przy użyciu efektywnej stopy procentowej) pomniejszonego o odpisy z tytułu utraty wartości. W przypadku należności krótkoterminowych o terminie płatności do 360 dni wycena ta odpowiada kwocie należnej zapłaty.

Gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli została zastosowana metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenia należności w związku z upływem czasu są ujmowane jako przychody finansowe.

Należności niestanowiące aktywów finansowych ujmuje się początkowo w wartości nominalnej i wycenia na dzień bilansowy w kwocie wymagającej zapłaty.

Wartość należności jest aktualizowana przy uwzględnieniu stopnia prawdopodobieństwa ich zapłaty poprzez dokonanie odpisu aktualizującego. Odpis z tytułu utraty wartości należności tworzy się, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że nie będzie można otrzymać wszystkich należnych kwot wynikających z pierwotnych warunków umownych. Ocena czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości należności jest przeprowadzana na bieżąco, po powzięciu informacji o wystąpieniu obiektywnego dowodu, który może determinować utratę wartości, jednakże nie rzadziej niż na dzień bilansowy.

Jeżeli istnieją obiektywne dowody, że nastąpiła utrata wartości należności wykazywanych według zamortyzowanego kosztu, kwota straty z tytułu utraty wartości jest ustalana jako różnica pomiędzy wartością bilansową należności i wartością bieżącą przyszłych strumieni pieniężnych zdyskontowanych w oparciu o efektywną stopę procentową. Prawdopodobieństwo uzyskania przyszłych strumieni pieniężnych jest ustalone w oparciu o analizę danych historycznych. Kwota odpisów może ulec zmniejszeniu w przypadku posiadania przez Zarząd wiarygodnych dokumentów, z których wynika, iż należności zostały zabezpieczone i ich zapłata jest wysoce prawdopodobna.

W szczególności dokonuje się odpisu aktualizującego w wysokości 100% w odniesieniu do należności:

- od dłużników postawionych w stan likwidacji lub w stan upadłości do wysokości należności nieobjętej gwarancją lub innym zabezpieczeniem należności zgłoszonej likwidatorowi lub sędziemu komisarzowi w postępowaniu upadłościowym,
- od dłużników w przypadku oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości, jeżeli majątek dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego - w pełnej wysokości należności,

- kwestionowanych przez dłużnika (należności sporne) oraz z których zapłatą dłużnik zwleka, a według oceny jego sytuacji majątkowej i finansowej spłata należności w umownej kwocie nie jest prawdopodobna - do wysokości roszczenia niezajdującego pokrycia w gwarancji lub innym zabezpieczeniu,
- należności dochodzonych na drodze sądowej.

Ponadto dokonuje się odpisów aktualizujących należności z wyjątkiem należności od spółek powiązanych, których termin wymagalności na dzień bilansowy przekroczył:

- 90 dni - w wysokości 50% wartości należności nieobjętych gwarancją lub innym ubezpieczeniem,
- 150 dni - w wysokości 100% wartości należności nieobjętych gwarancją lub innym ubezpieczeniem.

Odpisy aktualizujące wartość należności ujmuje się w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych. Odwrócenie odpisów aktualizujących wartość należności ujmuje się, jeżeli w kolejnych okresach utrata wartości uległa zmniejszeniu, a wzrost wartości należności może być przypisany do zdarzeń występujących po momencie ujęcia odpisu. W wyniku odwrócenia odpisu wartość bilansowa aktywów finansowych nie może przekraczać wysokości zamortyzowanego kosztu, jaki zostałby ustalony, gdyby uprzednio nie ujęto odpisu z tytułu utraty wartości. Odwrócenie odpisu ujmuje się w sprawozdaniu z dochodów jako korektę pozostałych kosztów operacyjnych lub jako pozostałe przychody operacyjne.

9.13 Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne składają się z gotówki w kasie oraz depozytów płatnych na żądanie. Ekwiwalenty środków pieniężnych są krótkoterminowymi inwestycjami o dużej płynności łatwo wymienialnymi na określone kwoty środków pieniężnych oraz narażonymi na nieznaczne ryzyko zmiany wartości.

9.14 Pozostałe aktywa i rozliczenia międzyokresowe kosztów czynne

Spółka ujmuje aktywa jako rozliczenia międzyokresowe, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- wynikają z przeszłych zdarzeń - poniesienie wydatku na cel operacyjny spółki,
- ich wysokość można wiarygodnie określić,
- dotyczą przyszłych okresów sprawozdawczych.

Rozliczenia międzyokresowe ustalane są w wysokości poniesionych, wiarygodnie ustalonych wydatków, jakie dotyczą przyszłych okresów i spowodują w przyszłości wpływ do spółki korzyści ekonomicznych.

Odpisy czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów mogą następować stosownie do upływu czasu lub wielkości świadczeń. Czas i sposób rozliczenia jest uzasadniony charakterem rozliczanych kosztów z zachowaniem zasady ostrożności.

Na koniec okresu sprawozdawczego spółka dokonuje weryfikacji czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów w celu sprawdzenia czy stopień pewności, co do osiągnięcia korzyści ekonomicznych po upływie bieżącego okresu obrotowego jest wystarczający, aby można było daną pozycję wykazać, jako składnik aktywów.

9.15 Kapitał własny

W sprawozdaniu finansowym Spółki kapitał własny stanowią:

- Kapitał zakładowy (akcyjny) ujmowany w wysokości wykazywanej w statucie i Krajowym Rejestrze Sądowym. Zadeklarowane, lecz nie wniesione wkłady kapitałowe ujmuje się jako należne wkłady na poczet kapitału. Akcje własne oraz należne wpłaty na poczet kapitału akcyjnego Spółki pomniejszają wartość kapitału własnego Spółki,

- kapitał zapasowy tworzony jest z: nadwyżki osiągniętej przy emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej, ustawowego i dobrowolnego odpisu z zysku. Kapitał zapasowy służy pokryciu strat,
- pozostały kapitał rezerwowy możliwy do utworzenia z dobrowolnego odpisu z zysku. W pozycji tej Spółka ujmuje również wniesiony, ale niezarejestrowany do dnia bilansowego kapitał zakładowy,
- Zyski zatrzymane, na które składają się:
 - niepodzielony zysk lub niepokryta strata z lat ubiegłych (skumulowane zyski / straty z lat ubiegłych),
 - zysk lub strata bieżącego okresu obrotowego.
- Inne skumulowane dochody całkowite, na które składają się:
 - skumulowane zyski/straty z aktualizacji wyceny ustalone w wysokości wartości godziwej instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne, odpowiadającej skutecznej części zabezpieczenia,
 - zyski / straty aktuarialne,
 - skutek podatkowy odnoszący się do skumulowanych zysków/strat ujętych w innych skumulowanych całkowitych dochodach.

9.16 Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne

W momencie początkowego ujęcia wszystkie kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane według wartości godziwej uwzględniającej koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są następnie wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

9.17 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Zobowiązania stanowią obecny, wynikający ze zdarzeń przeszłych obowiązek, którego wypełnienie według oczekiwań spowoduje wypływ ze Spółki środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne.

Zobowiązania wycenia się w zamortyzowanym koszcie. W przypadku, gdy skutek zmiany wartości pieniądza w czasie jest istotny zobowiązania długoterminowe prezentuje się w wysokości wartości bieżącej (zdyskontowanej).

Zobowiązanie zalicza się do zobowiązań krótkoterminowych, jeżeli:

- oczekuje się, że zostanie ono uregulowane w toku normalnego cyklu operacyjnego,
- jest posiadane przede wszystkim z przeznaczeniem do obrotu,
- jest ono wymagalne w ciągu dwunastu miesięcy od dnia bilansowego lub
- Spółka nie posiada bezwarunkowego prawa do odroczenia daty wymagalności zobowiązania przez okres, co najmniej dwunastu miesięcy od dnia bilansowego.

Zobowiązania, które nie spełniają powyższych kryteriów są zaliczane do zobowiązań długoterminowych.

Jeżeli Spółka oczekuje i ma możliwość refinansowania lub prolongaty zobowiązania na okres co najmniej dwunastu miesięcy po dniu bilansowym w ramach istniejącej umowy kredytowej zobowiązanie to jest klasyfikowane jako długoterminowe nawet, jeśli byłoby ono wymagalne w terminie krótszym. Jednakże w przypadku, gdy możliwość refinansowania lub prolongaty zobowiązania nie zależy od uznania Spółki (gdyż na przykład nie istnieje porozumienie o refinansowaniu) to nie można uznać, że istnieje możliwość refinansowania, a zobowiązanie takie jest zaliczane do zobowiązań krótkoterminowych.

Niektóre zobowiązania krótkoterminowe, takie jak zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz niektóre rozliczenia międzyokresowe bierne z tytułu kosztów wynagrodzeń i innych kosztów operacyjnych, wchodzi w skład kapitału obrotowego wykorzystywanego w normalnym cyklu działalności operacyjnej Spółki. Takie pozycje związane z działalnością operacyjną są zaliczane do zobowiązań krótkoterminowych nawet jeśli są wymagalne w terminie dłuższym

niż dwanaście miesięcy od dnia bilansowego.

9.18 Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Spółce ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Jeżeli Spółka spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w sprawozdaniu z dochodów po pomniejszeniu o wszelkie zwroty. W przypadku gdy, wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

9.19 Świadczenia pracownicze

Odprawy emerytalne

Spółka wypłaca świadczenia z tytułu jednorazowych odpraw emerytalno-rentowych. Zobowiązanie bilansowe z tytułu tych świadczeń równe jest wartości bieżącej zobowiązania z tytułu określonych świadczeń na koniec okresu sprawozdawczego z uwzględnieniem zysków i strat aktuarialnych oraz kosztów przeszłego zatrudnienia. Wysokość zobowiązań z tytułu określonych świadczeń szacowana jest na koniec okresu sprawozdawczego przez niezależnego aktuarium metodą prognozowanych świadczeń jednostkowych. Wartość bieżącą zobowiązania z tytułu określonych świadczeń ustala się poprzez zdyskontowanie szacowanych przyszłych wpływów pieniężnych przy zastosowaniu stóp procentowych obligacji skarbowych wyrażonych w walucie przyszłej wypłaty świadczeń, o terminach zapadalności zbliżonych do terminów regulowania odnośnych zobowiązań.

Zgodnie z MSR 19 Świadczenia pracownicze stopa dyskontowa powinna być ustalana na podstawie rentowności wysoce płynnych obligacji komercyjnych o niskim stopniu ryzyka.

W przypadku braku rozwiniętego rynku takich obligacji, a z taką sytuacją mamy do czynienia w Polsce, należy zastosować występujące na koniec okresu sprawozdawczego rynkowe stopy zwrotu z obligacji skarbowych.

Zyski i straty aktuarialne z wyceny programów określonych świadczeń po okresie zatrudnienia ujmuje się w innych całkowitych dochodach w okresie, w którym powstały.

Koszty przeszłego zatrudnienia dotyczące programów określonych świadczeń ujmuje się w zysku lub stracie jednorazowo w okresie w którym powstają.

Świadczenia związane z ustaniem stosunku pracy

W przypadku rozwiązania stosunku pracy pracownikom Spółki przysługują świadczenia przewidziane przez obowiązujące w Polsce przepisy prawa pracy, między innymi ekwiwalent z tytułu niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego oraz odszkodowania z tytułu zobowiązania do powstrzymania się od prowadzenia działalności konkurencyjnej wobec pracodawcy.

Wysokość rezerwy na ekwiwalent z tytułu niewykorzystanych urlopów aktualizowana jest na ostatni dzień roku obrotowego oraz na ostatni dzień półrocza danego roku obrotowego.

Rezerwy na pozostałe świadczenia związane z ustaniem stosunku pracy tworzone są w momencie ustania stosunku pracy.

Pozostałe świadczenia pracownicze

Koszty pozostałych świadczeń pracowniczych są ujmowane w kosztach roku obrotowego, w którym zostały zatwierdzone do wypłaty, gdyż zazwyczaj dopiero w momencie

zatwierdzenia kwoty do wypłaty możliwe jest wiarygodne określenie kwoty świadczenia.

9.20 Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych

Spółka kompensuje zobowiązania z tytułu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych oraz aktywa tego funduszu. Takie rozwiązanie odzwierciedla związek pomiędzy Funduszem a Spółką, w którym to jednostka występuje w roli powiernika.

Oznacza to, że Spółka ma tytuł prawny do aktywów Funduszu jednak beneficjentem Funduszu są pracownicy.

9.21 Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów i rozliczenia międzyokresowe przychodów

Rozliczenia międzyokresowe bierne są zobowiązaniami przypadającymi do zapłaty za dobra lub usługi, które zostały zrealizowane, ale nie zostały opłacone, zafakturowane lub formalnie uzgodnione z dostawcą, łącznie z kwotami należnymi pracownikom. Pomimo tego, że czasami występuje konieczność oszacowania kwoty lub terminu zapłaty rozliczeń międzyokresowych biernych, stopień niepewności jest zazwyczaj mniejszy niż w przypadku rezerw. Spółka tworzy bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów na przewidywane koszty:

- których powstanie jest pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa,
- które wynikają z przeszłych zdarzeń oraz spowodują wykorzystanie już posiadanych albo przyszłych aktywów jednostki,
- dla których jest możliwy wiarygodny szacunek kwoty.

Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów są prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej łącznie ze zobowiązaniami.

Rozliczenia międzyokresowe przychodów są dokonywane z zachowaniem zasady ostrożności oraz współmierności przychodów i kosztów. Do rozliczeń międzyokresowych przychodów są zaliczane otrzymane środki pieniężne na sfinansowanie nabycia lub wytworzenia rzeczowych aktywów trwałych oraz prac rozwojowych. Rozliczenie następuje poprzez stopniowe zwiększanie pozostałych przychodów operacyjnych o kwotę odpowiadającą odpisom amortyzacyjnym od tych składników majątkowych w części sfinansowanej przez wspomniane środki pieniężne. Dotyczy to w szczególności dotacji na zakup środków trwałych oraz dofinansowania prac rozwojowych.

9.22 Podatek odroczony

Spółka ustala podatek odroczony z zastosowaniem metody zobowiązań bilansowych. Metoda ta oparta jest na różnicach między wartością podatkową składnika aktywów lub zobowiązań a jego wartością bilansową.

Odroczony podatek dochodowy ustala się przy zastosowaniu stawek i przepisów podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać wtedy, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany a rezerwa rozliczona, przyjmując za podstawę stawki i przepisy podatkowe, które obowiązywały prawnie na dzień bilansowy.

Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego powstają w wyniku dodatnich różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań, a ich wartością bilansową.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego powstają w wyniku ujemnych różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań, a ich wartością bilansową oraz przeniesionych na kolejne okresy nierozliczonych strat podatkowych i niewykorzystanych ulg podatkowych. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się jedynie wówczas, gdy istnieje prawdopodobieństwo wypracowania w przyszłości dochodu do opodatkowania w takiej wysokości, aby pozwoliło to na potrącenie różnic przejściowych lub wykorzystanie strat podatkowych.

Aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego i zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego nie dyskontuje się.

Jednostka kompensuje aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ze zobowiązaniami z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

9.23 Przychody

Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Spółka uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody są rozpoznawane po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług (VAT) i inne podatki (poza akcyzowym) oraz rabaty (dyskonta, premie, bonusy).

Wysokość przychodów ustala się według wartości godziwej zapłaty otrzymanej bądź należnej. Przychody wycenia się według wartości zdyskontowanej w przypadku, gdy wpływ zmian wartości pieniądza w czasie jest istotny (a za taki uważa się okres uzyskania zapłaty dłuższy niż 360 dni).

Przy ujmowaniu przychodów obowiązują również kryteria przedstawione poniżej.

Sprzedaż towarów i produktów

Przychody są ujmowane, jeżeli znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności do towarów i produktów zostały przekazane nabywcy oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

Świadczenie usług

Przychody z tytułu świadczenia usług, które można wiarygodnie oszacować oraz określić poziom realizacji, są ujmowane na podstawie stopnia zaawansowania.

W przypadku, kiedy wartości umowy nie da się wiarygodnie oszacować przychody z tytułu umowy ujmuje się w stopniu, w jakim jest prawdopodobne, że poniesione w związku z umową koszty zostaną nimi pokryte. Koszty związane z umową ujmuje się jako koszty okresu, w jakim zostały poniesione. Jeżeli istnieje prawdopodobieństwo, że koszty umowy przekroczą związane z nią przychody przewidywaną stratę ujmuje się niezwłocznie jako koszt.

Odsetki

Przychody z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich narastania (z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej stanowiącej stopę dyskontującą przyszłe wpływy gotówkowe przez szacowany okres użytkowania instrumentów finansowych) w stosunku do wartości bilansowej netto danego składnika aktywów finansowych.

Dywidendy

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy / udziałowców do ich otrzymania.

Dotacje rządowe

Spółka ujmuje dotacje rządowe w momencie zaistnienia uzasadnionej pewności, że dotacja zostanie uzyskana oraz że spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki. W celu ujęcia dotacji rządowej obydwa powyższe warunki muszą być spełnione łącznie.

Jeżeli dotacja dotyczy składnika aktywów, wówczas jej wartość godziwa jest ujmowana w rozliczeniach międzyokresowych przychodów, a następnie stopniowo, drogą równych odpisów rocznych, odpisywana do sprawozdania z dochodów całkowitych przez szacowany okres użytkowania związanego z nią składnika aktywów.

Jeżeli dotacja dotyczy danej pozycji kosztowej wówczas jest ona ujmowana jako przychód w sposób współmierny do kosztów, które dotacja ta ma w zamierzeniu kompensować.

Jeżeli dotacja jest formą rekompensaty za już poniesione koszty lub straty, lub została przyznana Spółce celem udzielenia jej natychmiastowego finansowego wsparcia bez towarzyszących przyszłych kosztów, ujmuje się ją jako przychód w okresie, w którym stała się należna.

Rzeczowe aktywa trwale oraz wartości niematerialne otrzymane w formie dotacji ujmuje się w wartości godziwej.

9.24 Koszt własny sprzedaży

Do kosztu własnego sprzedaży zalicza się:

- koszt wytworzenia produktów poniesiony w danym okresie sprawozdawczym, skorygowany o zmianę stanu produktów (wyrobów gotowych, półproduktów oraz produkcji w toku) oraz skorygowany o koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby,
- wartość sprzedanych towarów i materiałów,
- odpisy aktualizujące wartość zapasów,
- odsetki od zobowiązań z tytułu dostaw i usług.

Koszty sprzedaży i ogólnego zarządu są wykazywane odrębnie w sprawozdaniu z dochodów.

Koszty wytworzenia, które można bezpośrednio przyporządkować przychodom osiągniętym przez spółkę wpływają na wynik finansowy spółki za ten okres sprawozdawczy, w którym przychody te wystąpiły.

Koszty wytworzenia, które można jedynie w sposób pośredni przyporządkować przychodom lub innym korzyściom osiąganym przez spółkę wpływają na wynik finansowy w części, w której dotyczą danego okresu sprawozdawczego zapewniając ich współmierność do przychodów lub innych korzyści ekonomicznych.

9.25 Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Do pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych są zaliczane w szczególności pozycje związane:

- ze zbyciem rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych,
- z utworzeniem/rozwiązaniem odpisów aktualizujących wartość środków trwałych, wartości niematerialnych oraz należności,
- z utworzeniem i rozwiązaniem rezerw, z wyjątkiem rezerw związanych z operacjami finansowymi lub odnoszonymi w koszt własny sprzedaży,
- z przekazaniem lub otrzymaniem nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywów, w tym także środków pieniężnych,
- z odszkodowaniami, karami i grzywnami oraz innymi kosztami niezwiązanymi ze zwykłą działalnością.

9.26 Przychody i koszty finansowe

Przychody i koszty finansowe obejmują w szczególności przychody i koszty dotyczące:

- zbycia aktywów finansowych,
- odpisów aktualizujących wartość inwestycji w akcje i udziały,
- wyceny instrumentów pochodnych,
- odsetek,
- zmian w wysokości rezerwy wynikających z faktu przybliżania się terminu poniesienia kosztu (efekt odwracania dyskonta),
- różnic kursowych będących wynikiem operacji wykonywanych w ciągu okresu sprawozdawczego oraz wycen bilansowych aktywów i pasywów na koniec okresu

sprawozdawczego, z wyjątkiem różnic kursowych ujętych w wartości początkowej aktywów w stopniu, w jakim są uznawane za korektę kosztów odsetek.

9.27 Podatek dochodowy

Podatek bieżący

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego. Zysk (strata) podatkowa różni się od księgowego zysku (straty) netto w związku z wyłączeniem przychodów niepodlegających opodatkowaniu i kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów. Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym.

Spółka posiada zezwolenie nr 271 z dnia 1 października 2013 roku na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej „ Invest Park” w podstrefie Brzeg Dolny.

Zezwolenie udzielone zostało do dnia 31 grudnia 2026 roku. Zgodnie z nim Spółka zobowiązała się do:

- poniesienia wydatków inwestycyjnych w wysokości przewyższającej 10 745 000,00 zł w terminie do 31.12.2015 roku,
- zwiększenia zatrudnienia po dniu uzyskania zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie Strefy w zakładzie zlokalizowanym na terenie strefy o co najmniej 6 nowych pracowników najpóźniej w terminie do 31.12.2015 roku.

Na dzień bilansowy tj. 31.12.2015 r Spółka poniosła 14 059 454 zł wydatków określonych w zezwoleniu i wypełniła warunek dotyczący wzrostu zatrudnienia.

Zgodnie z zezwoleniem i art. 17 pkt. 34 Ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych Spółka będzie w przyszłości korzystała ze zwolnienia z opodatkowania podatkiem dochodowym dochodu Spółki uzyskiwanego na obszarze specjalnej strefy ekonomicznej.

Podatek odroczony

Zmiany w okresie sprawozdawczym wartości bilansowych aktywów i zobowiązań na odroczony podatek dochodowy są odnoszone do sprawozdania z dochodów, o ile nie dotyczą pozycji ujmowanych w sprawozdaniu z dochodów całkowitych, których zmiany bilansowe są ujmowane w kapitale własnym, a nie w rachunku zysków i strat.

Podatek bieżący i odroczony za bieżący okres

Podatek bieżący i odroczony ujmuje się w wynik, z wyjątkiem przypadków dotyczących pozycji ujmowanych w pozostałych całkowitych dochodach. W takiej sytuacji podatek bieżący i odroczony ujmuje się również odpowiednio w pozostałych całkowitych dochodach. Jeżeli podatek bieżący lub odroczony wynika z początkowego rozliczenia połączenia jednostek gospodarczych, efekt podatkowy uwzględnia się w dalszych rozliczeniach tego połączenia.

9.28 Zysk netto na akcję

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji występujących w danym okresie sprawozdawczym.

9.29 Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej sporządza się metodą pośrednią.

9.30 Przeliczenie pozycji wyrażonych w walutach obcych

Transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji lub kursu określonego w towarzyszącym danej transakcji kontrakcie terminowym typu „forward”.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski.

Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

WALUTA	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
USD	3,9011	3,5072
EUR	4,2615	4,2623

9.31 Zastosowane zasady rachunkowości zabezpieczeń

Na dzień bilansowy Spółka stosowała zasady rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych, polegających na ograniczeniu zagrożenia wpływu na wynik finansowy zmian w przepływach pieniężnych wynikających z ryzyka zmian kursu walutowego związanego z planowanymi transakcjami sprzedaży produktów i usług denominowanych w/lub indeksowanych do kursu EUR/PLN, poprzez wyznaczenie, jako instrument zabezpieczający, zaciągniętych przez Spółkę zobowiązań finansowych (pożyczek) denominowanych w EUR (lub ich części).

Nota 10 Informacje na temat segmentów

Spółka nie wydziela segmentów. Poniżej zaprezentowano podział przychodów ze sprzedaży w trzech wariantach

10.1 Informacje dotyczące produktów i usług

Przychody Spółki z tytułu głównych produktów i usług przedstawiają się następująco:

	<u>01.01.2015-31.12.2015</u>	<u>01.01.2014-31.12.2014</u>
Grupy produktów:	350 642 594	352 637 980
surfaktanty anionowe	161 214 645	161 513 035
surfaktanty niejonowe	181 509 706	185 881 971
surfaktanty amfoteryczne	7 918 243	5 242 974
Towary i materiały	71 428 768	80 228 263
Usługi	680 411	659 266
Razem	422 751 773	433 525 509

10.2 Informacje dotyczące obszarów geograficznych

Podział geograficzny przychodów ze sprzedaży produktów został sporządzony według lokalizacji odbiorców.

	<u>01.01.2015-31.12.2015</u>	<u>01.01.2014-31.12.2014</u>
Polska	261 702 318	257 815 571
Europa Zachodnia	79 419 798	88 093 131
Bliski Wschód i Afryka	25 599 814	35 423 392
Europa Środkowo-Wschodnia	49 734 950	47 803 742
Reszta świata	6 294 893	4 389 673
Razem	422 751 773	433 525 509

10.3 Informacje dotyczące głównych klientów

W prezentowanych okresach koncentracja sprzedaży przewyższająca 10% przychodów ogółem kształtowała się następująco:

	<u>01.01.2015-31.12.2015</u>	<u>01.01.2014-31.12.2014</u>
Odbiorca 1	68 742 445	78 581 300
Pozostali odbiorcy	354 009 328	354 944 209
Razem	422 751 773	433 525 509

Nota 11 Przychody i koszty

11.1 Przychody ze sprzedaży

Poniżej przedstawiono analizę przychodów Spółki:

	<u>01.01.2015-31.12.2015</u>	<u>01.01.2014-31.12.2014</u>
Działalność kontynuowana		
Przychody ze sprzedaży produktów	350 642 594	352 637 980
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	71 428 768	80 228 263
Przychody ze sprzedaży usług	680 411	659 266
Razem działalność kontynuowana	422 751 773	433 525 509
Razem działalność zaniechana	-	-
Razem przychody ze sprzedaży	422 751 773	433 525 509

11.2 Koszty według rodzaju w tym koszty świadczeń pracowniczych

	<u>01.01.2015-31.12.2015</u>	<u>01.01.2014-31.12.2014</u>
Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych	(8 163 597)	(8 040 174)
Koszty świadczeń pracowniczych	(15 108 701)	(12 770 052)
Zużycie materiałów i energii	(263 172 678)	(283 534 647)
Usługi obce	(29 573 078)	(29 440 252)
Podatki i opłaty	(2 057 478)	(2 118 497)
Ubezpieczenia majątkowe i osobowe	(1 657 025)	(1 890 043)
Pozostałe koszty	(2 574 728)	(3 235 456)
Razem koszty rodzajowe	(322 307 285)	(341 029 121)
Zmiana stanu produktów, produkcji w roku i rozliczeń międzyokresowych	686 196	5 166 131
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	14 049	105 752
Koszty sprzedaży (+)	17 696 189	16 582 304
Koszty ogólnego zarządu (+)	11 298 681	10 114 523
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	(292 612 170)	(309 060 411)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	(71 011 941)	(79 929 409)
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	(274 270)	-
Odsetki od zobowiązań	(19 924)	(39 484)
Koszt własny sprzedaży	(363 918 305)	(389 029 304)

Koszty świadczeń pracowniczych

	01.01.2015-31.12.2015	01.01.2014-31.12.2014
Koszty wynagrodzeń	(12 379 443)	(10 347 290)
Koszty ubezpieczeń społecznych	(2 148 209)	(1 852 184)
Koszty innych świadczeń pracowniczych	(581 049)	(570 578)
Razem koszty świadczeń pracowniczych	(15 108 701)	(12 770 052)

11.3 Pozostałe przychody operacyjne

	01.01.2015-31.12.2015	01.01.2014-31.12.2014
Zysk netto ze zbycia:	-	1 504
niefinansowych aktywów trwałych	-	1 504
Rozwiązanie odpisu aktualizującego wartość należności handlowych	107 641	81 009
Rozwiązanie pozostałych odpisów aktualizujących	100 958	-
Zysk z likwidacji rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	12 516	39 729
Otrzymane dotacje	12 577	13 245
Otrzymane kary i odszkodowania	260 275	104 110
Zwrot podatków	-	12 633
Nadwyżki inwentaryzacyjne	31 041	15 839
Inne	12 351	107 244
Pozostałe przychody operacyjne ogółem	537 359	375 313
Przypadające na:		
działalność kontynuowaną	537 359	375 313
działalność zaniechaną	-	-

W pozycji *Otrzymane kary i odszkodowania* w okresie od 01.01.2015 do 31.12.2015 Spółka ujęła:

- odszkodowania związane z bieżącą działalnością operacyjną oraz stratami w majątku trwałym w kwocie 23,3 tys. zł,
- kary uzyskane od kontrahentów w związku z nieprawidłowym wywiązaniem się z zawartych umów w kwocie 237 tys. zł.

11.4 Pozostałe koszty operacyjne

	01.01.2015-31.12.2015	01.01.2014-31.12.2014
Odpis aktualizujący wartość należności handlowych	(152 645)	-
Niedobory i szkody składników majątku obrotowego w granicach przekraczających normy	(32 789)	(42 151)
Darowizny przekazane	(16 514)	(12 698)
Odpisy należności i roszczeń nieściągalnych, przedawnionych i umorzonych	(107 641)	(131 877)
Koszty pokryte odszkodowaniami	-	(45 000)
Kary z tytułu wad dostarczonych towarów	-	(51 580)
Utworzenie rezerwy na podatek VAT	-	(539 907)
Odpłatność z tyt. możliwości wcześniejszego rozwiązania umowy	(639 914)	-
Inne	(160 854)	(26 344)
Pozostałe koszty operacyjne ogółem	(1 110 357)	(849 557)
Przypadające na:		
działalność kontynuowaną	(1 110 357)	(849 557)
działalność zaniechaną	-	-

11.5 Przychody finansowe

	01.01.2015-31.12.2015	01.01.2014-31.12.2014
Przychody z tytułu odsetek	75 577	420 030
lokaty bankowe	739	5 697
rachunki bieżące	21	167
nieterminowe spłaty należności	74 051	414 166
Od udzielonych pożyczek	766	-
Pozostałe przychody finansowe	2 479	1 121
Przychody finansowe ogółem	78 056	421 151
Przypadające na:		
działalność kontynuowaną	78 056	421 151
działalność zaniechaną	-	-

11.6 Koszty finansowe

	01.01.2015-31.12.2015	01.01.2014-31.12.2014
Koszty z tytułu odsetek	(9 742 004)	(11 101 033)
od kredytów i pożyczek	(9 276 254)	(10 677 241)
od wyemitowanych bonów dłużnych i obligacji	-	(136 020)
od faktoringu	(455 772)	(287 638)
pozostałe	(9 978)	(134)
Straty z tytułu różnic kursowych	(510 575)	(818 479)
Prowizje bankowe i z tyt. faktoringu	(398 704)	(751 982)
Koszty związane z otrzymaniem poręczenia finansowego	(150 000)	(452 681)
Rezerwa na koszty z tyt. odsetek od podatku VAT	-	(86 061)
Koszty związane z wyemitowanymi akcjami	(255 758)	-
Strata z wyceny udziałów w podmiotach zależnych	(69 800)	-
Pozostałe koszty finansowe	(2 579)	(470)
Koszty finansowe ogółem	(11 129 420)	(13 210 706)
Przypadające na:		
działalność kontynuowaną	(11 129 420)	(13 210 706)

Ponadto Spółka poniosła koszty odsetek od zobowiązań z tytułu dostaw, robót i usług w wysokości 19,9 tys. zł (39,5 tys. zł w 2014 r.), które ujęła w koszcie wytworzenia sprzedanych produktów ([nota 11.2](#)).

W okresie od 1 stycznia 2015 do 31 grudnia 2015 roku Spółka dokonała płatności odsetek od pożyczek i kredytów w wysokości 9 643 tys. zł (12 798 tys. zł w 2014 r.).

11.7 Zyski lub straty netto wg kategorii instrumentów

za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015	Nota	Aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki i należności	Pozostałe zobowiązania finansowe Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego o kosztu	Instrumenty zabezpieczające	Ogółem
Przychody z tytułu dywidend							-
Przychody z tytułu odsetek	11.5	-	-	75 577	-	-	75 577
Koszty z tytułu odsetek	11.6	-	-		(9 732 026)	-	(9 732 026)
Zyski/(straty) z tytułu różnic kursowych	11.5 i 11.6	-	-	645 099	(1 155 674)	-	(510 575)
Utworzenie / odwrócenie odpisów aktualizujących	11.3 i 11.4	-	-	(45 004)	-	-	(45 004)
Odpisy należności i roszczeń nieściągalnych, przedawnionych i umorzonych	11.4	-	-	(107 641)	-	-	(107 641)
Różnice kursowe od zobowiązań finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie wyznaczonych jako instrumenty zabezpieczające przeklasyfikowane do wyniku finansowego		-	-	-	-	11 622	11 622
Ogółem zysk/ strata netto		-	-	568 031	(10 887 700)	11 622	(10 308 047)

PCC EXOL SA
Roczne sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku

za okres od 01.01.2014 do 31.12.2014	Nota	Aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Instrumenty zabezpieczające	Ogółem
Przychody z tytułu dywidend							-
Przychody z tytułu odsetek	11.5	-	-	420 030	-	-	420 030
Koszty z tytułu odsetek	11.6	-	-		(11 100 899)	-	(11 100 899)
Zyski/(straty) z tytułu różnic kursowych	11.5 i 11.6	-	-	1 417 222	(2 235 701)	-	(818 479)
Utworzenie / odwrócenie odpisów aktualizujących	11.3 i 11.4	-	-	81 009	-	-	81 009
Odpisy należności i roszczeń nieściągalnych, przedawnionych i umorzonych	11.4	-	-	(131 877)	-	-	(131 877)
Różnice kursowe od zobowiązań finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie wyznaczonych jako instrumenty zabezpieczające przeklasyfikowane do wyniku finansowego		-	-	-	-	(2 385 372)	(2 385 372)
Ogółem zysk/ strata netto		-	-	1 786 384	(13 336 600)	(2 385 372)	(13 935 588)

Nota 12 Podatek dochodowy

Główne składniki obciążenia podatkowego przedstawiają się następująco:

	01.01.2015-31.12.2015	01.01.2014-31.12.2014
Bieżący podatek dochodowy	(2 495 057)	(510 570)
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	(2 626 027)	(493 633)
Korekty podatku za poprzednie okresy	130 970	(16 937)
Odroczony podatek dochodowy	(1 495 494)	(753 219)
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	(1 495 494)	(753 219)
Koszt podatkowy ogółem ujęty w roku bieżącym w sprawozdaniu z dochodów	(3 990 551)	(1 263 789)

	01.01.2015-31.12.2015	01.01.2014-31.12.2014
Inne dochody całkowite		
Podatek dochodowy dotyczący instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne	(2 208)	670 646
Podatek dochodowy dotyczący zysków/ (strat aktuarialnych	2 991	18 409
Obciążenia podatkowe wykazane w innych dochodach całkowitych	783	689 055

12.1 Uzgodnienie podatku dochodowego od wyniku finansowego brutto

Uzgodnienie podatku dochodowego za rok zakończony przedstawia się następująco:

	01.01.2015-31.12.2015	01.01.2014-31.12.2014
Zysk brutto przed opodatkowaniem	18 214 236	4 535 578
Różnice pomiędzy zyskiem / (stratą) brutto a podstawą opodatkowania podatkiem dochodowym, wg tytułów:		
przychody nie stanowiące przychodu podatkowego	13 679 838	7 352 666
przychody naliczone w latach poprzednich stanowiące przychód podatkowy	214 773	1 478 280
koszty nie uznawane za koszty uzyskania przychodu	16 946 502	12 069 136
koszty zarachowane w latach ubiegłych stanowiące koszt uzyskania przychodu	2 243 071	2 079 598
inne zmiany podstawy opodatkowania	5 541 549	6 052 661
Podstawa opodatkowania podatkiem dochodowym	13 911 053	2 598 069
Rozliczenie straty podatkowej	89 857	-
Podstawa opodatkowania podatkiem dochodowym po rozliczeniu darowizny i straty podatkowej	13 821 195	2 598 069
Podatek dochodowy według stawki 19%	2 626 027	493 633
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	(130 970)	16 937
Podatek dochodowy bieżący wykazany w sprawozdaniu z dochodów	2 495 057	510 570

12.2 Uzgodnienie efektywnej stopy podatkowej

	01.01.2015-31.12.2015	01.01.2014-31.12.2014
Zysk brutto przed opodatkowaniem	18 214 236	4 535 579
Podatek wyliczony według obowiązującej stopy podatkowej	(3 460 705)	(861 760)
Podatek od przychodów niepodlegających opodatkowaniu	2 558 362	1 116 133
Podatek od kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów	(3 219 179)	(1 501 225)
Korekty podatku za poprzednie okresy	130 970	(16 937)
Obciążenie wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego	(3 990 552)	(1 263 789)
Efektywna stopa podatkowa	21,91%	27,86%

12.3 Saldo podatku odroczonego

Poniżej znajduje się analiza aktywów i zobowiązań z tytułu podatku odroczonego ujętego w sprawozdaniu z sytuacji finansowej

	01.01.2015-31.12.2015	01.01.2014-31.12.2014
Nadwyżka zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego nad aktywami z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu sprawozdawczego, z tego:	(20 730 855)	(20 666 691)
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu sprawozdawczego	2 194 082	1 776 743
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu sprawozdawczego	(22 924 937)	(22 443 434)
Zmiany w ciągu roku:	(1 494 711)	(64 164)
Uznanie/ (obciążenie) zysku netto	(1 495 494)	(753 218)
Uznanie/ (obciążenie) innych całkowitych dochodów	783	689 054
Nadwyżka zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego nad aktywami z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu sprawozdawczego, z tego:	(22 225 566)	(20 730 855)
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu sprawozdawczego	1 756 702	2 194 082
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu sprawozdawczego	(23 982 268)	(22 924 938)

12.4 Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w wartościach przed kompensatą ze zobowiązaniami z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Aktywa z tytułu podatku odroczonego	01.01.2015-31.12.2015	01.01.2014-31.12.2014
Stan aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu, w tym:	2 194 082	1 776 742
odniesionych na wynik finansowy	2 175 040	1 776 110
odniesionych na kapitał własny	19 042	633
Zwiększenia, w tym:	921 462	601 754
odniesione na wynik finansowy	918 471	583 345
odniesione na kapitał własny	2 991	18 409
Zmniejszenia	(1 358 842)	(184 414)
odniesione na wynik finansowy	(1 358 842)	(184 414)
Stan aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu, w tym:	1 756 702	2 194 082
odniesionych na wynik finansowy	1 734 669	2 175 040
odniesionych na kapitał własny	22 033	19 042
Elementy aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
Koszty niezrealizowane podatkowo	375 695	1 870 232
Rezerwy	425 028	289 990
Różnice kursowe	217 426	14 818
Podatek odroczony od zysków / (strat) aktuarialnych	22 033	19 042
Ulga z tytułu prowadzenia działalności na terenie SSE	716 520	-
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 756 702	2 194 082

12.5 Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego w wartości przed kompensatą z aktywami z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	01.01.2015-31.12.2015	01.01.2014-31.12.2014
Stan zobowiązań z tytułu podatku odroczonego na początek okresu, w tym:	22 924 937	22 443 434
odniesionych na wynik finansowy	22 701 367	21 549 218
odniesionych na kapitał własny	223 570	894 216
Zwiększenia	1 064 320	1 152 149
odniesione na wynik finansowy	1 062 112	1 152 149
odniesione na kapitał własny	2 208	-
Zmniejszenia	(6 989)	(670 645)
odniesione na wynik finansowy	(6 989)	-
odniesione na kapitał własny	-	(670 645)
Stan zobowiązań z tytułu podatku odroczonego na koniec okresu, w tym:	23 982 268	22 924 938
odniesionych na wynik finansowy	23 756 490	22 701 367
odniesionych na kapitał własny	225 778	223 570

Elementy zobowiązań z tytułu podatku odroczonego	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
Różnica pomiędzy podatkową a bilansową wartością rzeczowych aktywów trwałych	8 052 407	7 000 378
Różnica pomiędzy podatkową a bilansową wartością wartości niematerialnych	15 694 000	15 694 000
Podatek odroczone od wyceny instrumentów zabezpieczających	225 778	223 570
Pozostałe	-	6 990
Zobowiązanie z tytułu podatku odroczonego	23 982 268	22 924 938

Nota 13 Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS

PCC EXOL SA zgodnie z obowiązkiem wynikającym z ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o Zakładowym Funduszu Świadczeń Socjalnych tworzy odpis na ten Fundusz.

Spółka kompensuje aktywa Funduszu ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu.

	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
Pożyczki udzielone pracownikom	61 731	55 263
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	162 739	59 560
Zobowiązania wobec Funduszu	(80 814)	(115 138)
Saldo po skompensowaniu	143 656	(315)
Odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych ujęty w kosztach operacyjnych okresu obrotowego	228 563	214 814

Nota 14 Zysk przypadający na jedną akcję

Zysk/(stratę) podstawową przypadającą na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku/(straty) netto za okres, przypadającego na akcjonariuszy Spółki, przez średnio-ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu.

Zysk rozwodniony (strata rozwodniona) przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku/straty netto za okres, przypadającego na zwykłych akcjonariuszy (po potrąceniu odsetek od umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe), przez średnio-ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu (skorygowana o wpływ opcji rozwadniających oraz rozwadniających umarzalnych akcji uprzywilejowanych, zamiennych na akcje zwykłe).

Poniżej przedstawiona została kalkulacja podstawowego zysku na jedną akcję:

	<u>01.01.2015-31.12.2015</u>	<u>01.01.2014-31.12.2014</u>
Zysk netto	14 223 685	3 271 790
Średnio ważona liczba akcji zwykłych	172 484 374	172 484 374
Podstawowy zysk na akcję	0,08	0,02

Nie wystąpiły akcje rozwadniające akcje zwykłe.

Nota 15 Dywidendy wypłacone

	<u>01.01.2015-31.12.2015</u>	<u>01.01.2014-31.12.2014</u>
Dywidendy z akcji zwykłych i uprzywilejowanych		
Dywidenda wypłacona	1 724 844	5 174 531
Zaliczka na poczet dywidendy	-	-
Razem	1 724 844	5 174 531

Uchwałą nr 16 z dnia 8 czerwca 2015 roku, Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy PCC EXOL SA, podjęło decyzję w sprawie podziału zysku za 2014 rok i wypłaty dywidendy. Zgodnie z uchwałą:

- kwotę 1 546 946 zł przeznaczono na kapitał zapasowy,
- kwotę 1 724 844 zł przeznaczono na wypłatę dywidendy.

Wartość dywidendy na jedną akcję zwykłą wyniosła 0,01 zł. Wszystkie akcje Emitenta, uprawnione do udziału w zysku za 2014 rok, uczestniczyły w nim w takim samym zakresie. Lista akcjonariuszy uprawnionych do dywidendy (dzień dywidendy) została uchwalona na dzień 15 czerwca 2015 roku.

W dniu 25 czerwca 2015 roku uprawnionym akcjonariuszom wypłacono dywidendę.

Rekomendacja Zarządu Spółki dotycząca podziału zysku za rok 2015

Do dnia zatwierdzenia sprawozdania do publikacji Zarząd Spółki nie podjął uchwały w sprawie propozycji podziału zysku za rok 2015.

Nota 16 Rzeczowe aktywa trwałe

	31.12.2015	31.12.2014
Grunty	2 550 763	2 585 788
Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	78 911 315	80 518 234
Urządzenia techniczne i maszyny	59 126 481	62 058 500
Środki transportu	234 945	269 504
Inne środki trwałe	2 390 781	3 120 378
Części zamienne	965 365	1 055 433
Środki trwałe w budowie	18 911 346	11 671 710
Środki trwałe razem:	163 090 996	161 279 547

- w tym użytkowane na mocy umów leasingu finansowego

- -

PCC EXOL SA
Roczne sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku

Zmiana wartości rzeczowych aktywów trwałych w okresie od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r.

31.12.2015

TABELA RUCHU ŚRODKÓW TRWAŁYCH	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Części zamienne	Środki trwałe w budowie	RAZEM
Stan na dzień 1 stycznia 2015 roku								
Wartość brutto	2 868 039	100 086 307	114 639 252	1 583 203	9 761 699	1 055 433	11 671 710	241 665 643
Umorzenie	(282 251)	(19 568 073)	(52 580 752)	(1 313 699)	(6 641 321)	-	-	(80 386 096)
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości	-	-	-	-	-	-	-	-
Wartość księgowa netto	2 585 788	80 518 234	62 058 500	269 504	3 120 378	1 055 433	11 671 710	161 279 547
Zmiany w roku 2015								
Rozliczenie środków trwałych w budowie	-	991 892	1 159 411	5 610	206 337	-	(2 363 250)	-
Nakłady na środki trwałe w budowie wraz z rozliczeniem zaliczek	-	-	-	-	-	-	9 602 885	9 602 885
Zakup	-	-	-	-	12 188	-	-	12 188
Zmiana stanu części zamiennych	-	-	-	-	-	(90 067)	-	(90 067)
Amortyzacja	(35 025)	(2 598 811)	(4 091 430)	(40 169)	(948 123)	-	-	(7 713 558)
Stan na dzień 31 grudnia 2015 roku								
Wartość brutto	2 868 039	101 078 199	115 798 663	1 588 813	9 980 224	965 365	18 911 346	251 190 649
Umorzenie	(317 276)	(22 166 884)	(56 672 182)	(1 353 868)	(7 589 444)	-	-	(88 099 654)
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości	-	-	-	-	-	-	-	-
Wartość księgowa netto	2 550 763	78 911 315	59 126 481	234 945	2 390 781	965 365	18 911 346	163 090 996

PCC EXOL SA
Roczne sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku

Zmiana wartości rzeczowych aktywów trwałych w okresie od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r.

TABELA RUCHU ŚRODKÓW TRWAŁYCH	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Części zamienne	Środki trwałe w budowie	RAZEM
Stan na dzień 1 stycznia 2014 roku								
Wartość brutto	2 868 039	98 814 490	110 868 905	1 456 182	9 525 877	943 294	5 826 110	230 302 897
Umorzenie	(247 226)	(16 995 926)	(48 584 180)	(1 308 749)	(5 687 033)	-	-	(72 823 114)
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości	-	-	-	-	-	-	-	-
Wartość księgowa netto	2 620 813	81 818 564	62 284 725	147 433	3 838 844	943 294	5 826 110	157 479 783
Zmiany w roku 2014								
Rozliczenie środków trwałych w budowie	-	1 271 817	3 770 347	141 529	225 272	-	(5 408 965)	-
Nakłady na środki trwałe w budowie wraz z rozliczeniem zaliczek	-	-	-	-	-	-	-	-
Zakup	-	-	-	-	23 203	-	-	23 203
Zmiana stanu części zamiennych	-	-	-	-	-	112 139	-	-
Amortyzacja	(35 025)	(2 572 147)	(3 996 572)	(19 458)	(966 941)	-	-	(7 590 143)
Stan na dzień 31 grudnia 2014 roku								
Wartość brutto	2 868 039	100 086 307	114 639 252	1 583 203	9 761 699	1 055 433	11 671 710	241 665 643
Umorzenie	(282 251)	(19 568 073)	(52 580 752)	(1 313 699)	(6 641 321)	-	-	(80 386 096)
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości	-	-	-	-	-	-	-	-
Wartość księgowa netto	2 585 788	80 518 234	62 058 500	269 504	3 120 378	1 055 433	11 671 710	161 279 547

W roku 2015 oraz w okresie porównywalnym Spółka nie aktywowała amortyzacji na projekty inwestycyjne.

W 2015 roku amortyzacja ujęta w wyniku finansowym wynosiła 8 163,6 tys. zł. W analogicznym okresie porównawczym była to kwota 8 042,2 tys. zł

Najistotniejsze projekty inwestycyjne ujęte w środkach trwałych w budowie:

Nazwa projektu	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
Budowa nowego reaktora etoksylacji (projekt zawieszony)	2 307 318	2 307 318
Rozbudowa Instalacji do produkcji Betain	15 751 269	8 589 261

Kwoty ograniczeń tytułu prawnego związane z ustanowionymi na środkach trwałych zabezpieczeniami zostały przedstawione w [nocie 34 Zabezpieczenia umów kredytowych](#).

Na dzień 31 grudnia 2015 roku zobowiązania inwestycyjne, wynikające z umów realizacji, zawartych przed dniem bilansowym, które nie zostały ujęte jeszcze w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wynosiły 245 tys. zł. W przeważającej części są to zobowiązania z tytułu zakupu i budowy środków trwałych.

Nota 17 Wartości niematerialne

	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
Nabyte koncesje, patenty, licencje	3 177 587	3 039 579
Oprogramowanie komputerowe	148	1 759
Koszty zakończonych prac rozwojowych	-	914
Wartość firmy	96 292 122	96 292 122
Wartości niematerialne w trakcie realizacji	39 804	-
Know how	82 600 000	82 600 000
Wartości niematerialne razem:	182 109 661	181 934 374

PCC EXOL SA
Roczne sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku

Zmiana wartości niematerialnych w okresie od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r.

ZMIANY WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH I PRAWNYCH (WG GRUP RODZAJOWYCH)	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Wartość firmy	Nabyte koncesje, patenty, licencje	Oprogramowanie komputerowe	know how o nieokreślonym okresie użytkowania	Inne wartości niematerialne i prawne	Wartości niematerialne w trakcie realizacji	RAZEM
Stan na dzień 1 stycznia 2015 roku								
Wartość brutto	4 578	96 292 122	5 019 917	54 440	82 600 000	-	-	183 971 057
Umorzenie	(3 664)	-	(1 980 339)	(52 681)	-	-	-	(2 036 683)
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości	-	-	-	-	-	-	-	-
Wartość księgowa netto	914	96 292 122	3 039 579	1 759	82 600 000	-	-	181 934 374
Zmiany w roku 2015								
Rozliczenie środków trwałych w budowie	-	-	585 522	-	-	-	(585 522)	-
Nakłady na środki trwałe w budowie wraz z rozliczeniem zaliczek	-	-	-	-	-	-	585 522	585 522
Zakup	-	-	-	-	-	-	39 804	39 804
Amortyzacja	(914)	-	(447 513)	(1 611)	-	-	-	(450 038)
Stan na dzień 31 grudnia 2015 roku								
Wartość brutto	4 578	96 292 122	5 605 439	54 440	82 600 000	-	39 804	184 596 383
Umorzenie	(4 578)	-	(2 427 852)	(54 292)	-	-	-	(2 486 722)
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości	-	-	-	-	-	-	-	-
Wartość księgowa netto	-	96 292 122	3 177 587	148	82 600 000	-	39 804	182 109 661

PCC EXOL SA
Roczne sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku

Zmiana wartości niematerialnych w okresie od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r.

ZMIANY WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH I PRAWNYCH (WG GRUP RODZAJOWYCH)	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Wartość firmy	Nabyte koncesje, patenty, licencje	Oprogramowanie komputerowe	know how o nieokreślonym okresie użytkowania	Inne wartości niematerialne i prawne	Wartości niematerialne w trakcie realizacji	RAZEM
Stan na dzień 1 stycznia 2014 roku								
Wartość brutto	4 578	96 292 122	5 013 782	54 440	82 600 000	-	-	183 964 922
Umorzenie	(2 748)	-	(1 532 975)	(50 930)	-	-	-	(1 586 653)
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości	-	-	-	-	-	-	-	-
Wartość księgowa netto	1 830	96 292 122	3 480 807	3 510	82 600 000	-	-	182 378 269
Zmiany w roku 2014								
Rozliczenie środków trwałych w budowie	-	-	6 135	-	-	-	(6 135)	-
Amortyzacja	(916)	-	(447 364)	(1 751)	-	-	-	(450 031)
Stan na dzień 31 grudnia 2014 roku								
Wartość brutto	4 578	96 292 122	5 019 917	54 440	82 600 000	-	-	183 971 057
Umorzenie	(3 664)	-	(1 980 339)	(52 681)	-	-	-	(2 036 683)
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości	-	-	-	-	-	-	-	-
Wartość księgowa netto	914	96 292 122	3 039 579	1 759	82 600 000	-	-	181 934 374

17.1 Wartość firmy oraz know-how o nieokreślonym okresie użytkowania

Wykazana w sprawozdaniu finansowym wartość firmy powstała w wyniku przejęcia przez Spółkę w 2011 roku zorganizowanej części przedsiębiorstwa stanowiącej obecnie podstawową działalność Spółki. Integralną częścią nabytej działalności było know-how obejmujące wiedzę technologiczną i produkcyjną, w oparciu o którą Spółka prowadzi swoją działalność, który uznano za składnik wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania. Z uwagi na fakt, że działalność Spółki obejmuje jeden segment, powstała wartość firmy jak i know-how zostały zaalokowane do całości działalności Spółki.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku wartość firmy o wartości bilansowej 96 292 122 zł (w okresie porównywalnym 96 292 122 zł) oraz know-how o wartości 82 600 000 zł (w okresie porównywalnym 82 600 000 zł), podlegały corocznemu testowi na utratę wartości, opartemu na zdyskontowanych przepływach pieniężnych całości działalności Spółki.

Oszacowanie wartości odzyskiwalnej zostało oparte na aktualnych na dzień bilansowy 5-letnich prognozach akceptowanych przez Zarząd Spółki (okres prognozy) oraz szacunku wartości rezydualnej po okresie prognozy. Szacunek przepływów pieniężnych obejmuje ustalanie przepływów z działalności operacyjnej uwzględniających zmianę stanu w kapitale obrotowym i nie uwzględniającym przepływów o charakterze inwestycyjnym oraz podatkowym. Przepływy po okresie prognozy oszacowano w oparciu o przepływy środków pieniężnych ostatniego okresu prognozy. Szacunek zdyskontowanych przepływów pieniężnych oparto na następujących założeniach:

- Stopa dyskontowa – 7,1 % (w okresie porównywalnym 7,3 %).
Ustalenie stopy dyskontowej oparto na modelu średnioważonego kosztu kapitału.
- Stopa wzrostu po okresie prognozy w ujęciu realnym – 0% (w okresie porównywalnym 0%).

Przeprowadzone testy nie potwierdziły zaistnienia utraty wartości. W ocenie Zarządu żadne możliwe zmiany w założeniach, na których oparto szacunek wartości odzyskiwalnej, nie spowodują sytuacji w której wartość księgowa byłaby wyższa od wartości odzyskiwalnej.

Nota 18 Połączenie jednostek gospodarczych

W 2015 roku nie miało miejsca połączenie jednostek gospodarczych, zaniechanie działalności gospodarczej lub sprzedaż jednostek zależnych i inwestycji długoterminowych.

Połączenie PCC EXOL SA z Tensis Sp. z o.o. po dniu bilansowym.

1 lutego 2016 roku Sąd Rejonowy dla Wrocławia Fabrycznej we Wrocławiu, IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał wpisu połączenia Spółki ze spółką zależną Tensis Sp. z o.o.

Połączenie nastąpiło na podstawie art. 492 § 1 pkt. 1 KSH przez przeniesienie całego majątku spółki przejmowanej Tensis Sp. z o.o. na spółkę przejmującą PCC EXOL SA. Na skutek połączenia spółka przejmowana Tensis Sp. z o. o. została rozwiązana bez przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego, a spółka przejmująca wstąpiła z dniem połączenia we wszystkie prawa i obowiązki spółki przejmowanej.

Nota 19 Inwestycje w jednostkach zależnych

W 2015 roku miały miejsce następujące zmiany w portfelu posiadanych udziałów:

- nabycie udziałów w spółce Tensis Sp. z o.o. z siedzibą w Brzegu Dolnym. Tensis Sp. z o.o. specjalizuje się w produkcji formacji chemicznych dla przemysłu lekkiego i ciężkiego, dedykowanych potrzebom odbiorców finalnych; głównym celem spółki jest dostarczanie innowacyjnych rozwiązań dla różnych branż przemysłu.
- objęcie udziałów w podwyższonym kapitale spółki PCC EXOL Kimya Sanayi Ve Ticaret Limited Şirketi (PCC EXOL Przemysł Chemiczny i Handel).

Akcje i udziały w jednostkach zależnych	
Stan na 1 stycznia 2015	39 511 436
Wartość według ceny nabycia	39 511 436
Odpisy aktualizujące	-
Wartość księgowa netto na 1 stycznia 2015 r	39 511 436
Zmiany w roku 2015	4 102 071
nabycie udziałów w tym:	4 171 871
PCC EXOL Turcja	128 871
Tensis Sp. z o.o.	4 043 000
Zmiany w wysokości odpisów aktualizujących	(69 800)
PCC EXOL PHILIPPINES INC.	(69 800)
Stan na 31 grudnia 2015 r.	43 613 507
Wartość według ceny nabycia	43 613 507
Odpisy aktualizujące	(69 800)
Wartość księgowa netto na 31 grudnia 2015 r.	43 543 707
Stan na 1 stycznia 2014	39 441 636
Wartość według ceny nabycia	39 441 636
Wartość księgowa netto na 1 stycznia 2014 r	39 441 636
Zmiany w roku 2014	69 800
objęcie akcji, udziałów w tym:	69 800
PCC EXOL PHILIPPINES INC.	69 800
Stan na 31 grudnia 2014	39 511 436
Wartość według ceny nabycia	39 511 436
Wartość księgowa netto na 31 grudnia 2014 r.	39 511 436

19.1 Jednostki zależne

Jednostki zależne - stan na 31.12.2015

Nazwa jednostki	Siedziba	przedmiot działalności	wartość bilansowa udziałów / akcji	Udział w kapitale zakładowym %	Udział w prawach głosu %	Metoda konsolidacji
PCC EXOL Przemysł Chemiczny i Handel	Stambuł (Turcja)	Przedstawicielstwo handlowe na terenie MEA	170 507	100%	100%	Nie konsolidowana
PCC Chemax Inc.	Piedmont (Stany Zjednoczone Ameryki)	Opracowywanie, produkcja i sprzedaż wyrobów chemicznych	39 400 000	100%	100%	Konsolidowana metodą pełną
PCC EXOL PHILIPPINES INC. (*)	Batangas (Filipiny)	Produkcja alkoholi oraz kwasów tłuszczowych	-	99,99%	100%	Nie konsolidowana
Tensis Sp. z o.o.	Brzeg Dolny (Polska)	produkcja formacji chemicznych dla przemysłu lekkiego i ciężkiego	4 043 000	100%	100%	Konsolidowana metodą pełną
			43 613 507			

(*)-Udziały objęte 100 % odpisem aktualizującym

Jednostki zależne - stan na 31.12.2014

Nazwa jednostki	Siedziba	przedmiot działalności	wartość bilansowa udziałów / akcji	Udział w kapitale zakładowym %	Udział w prawach głosu %	Udział w prawach głosu %
PCC EXOL Przemysł Chemiczny i Handel	Stambuł (Turcja)	Przedstawicielstwo handlowe na terenie MEA	41 636	100%	100%	Nie konsolidowana
PCC Chemax Inc.	Piedmont (Stany Zjednoczone Ameryki)	Opracowywanie, produkcja i sprzedaż wyrobów chemicznych	39 400 000	100%	100%	Konsolidowana metodą pełną
PCC EXOL PHILIPPINES INC.	Batangas (Filipiny)	produkcja alkoholi oraz kwasów tłuszczowych	69 800	100%	100%	Nie konsolidowana
			39 511 436			

Nota 20 Zapasy

	<u>stan na 31.12.2015</u>	<u>stan na 31.12.2014</u>
Materiały	16 465 056	24 401 350
Towary	135 539	646 546
Półprodukty i produkcja w toku	8 967 090	10 813 968
Produkty gotowe	9 100 430	6 841 626
	34 668 115	42 703 490

Na dzień 31 grudnia 2015 roku zapasy nie były zabezpieczeniem spłaty zobowiązań PCC EXOL SA.

20.1 Odpisy aktualizujące wartość zapasów

	<u>31.12.2015</u>	<u>31.12.2014</u>
Odpisy aktualizujące wartość zapasów na początek okresu	-	-
zwiększenie (+)/ zmniejszenie (-) odpisu w koszty sprzedanych produktów (nota 11.2)	274 270	-
Odpisy aktualizujące wartość zapasów na koniec okresu	274 270	-

Nota 21 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
Długoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	-	-
Razem długoterminowe należności finansowe netto	-	-
Razem długoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności netto	-	-
	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
Krótkoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności		
Należności z tytułu dostaw i usług	60 920 948	59 906 573
Pozostałe należności finansowe	-	127 869
Odpisy aktualizujące	(763 557)	(749 450)
Razem krótkoterminowe należności finansowe netto	60 157 391	59 284 992
Należności budżetowe z innych tytułów niż bieżący podatek dochodowy	931 113	4 960 740
Należności z tyt. bieżącego podatku dochodowego	-	87 068
Zaliczki na środki trwałe	-	186 936
Zaliczki na wartości niematerialne i prawne	85 783	85 783
Pozostałe należności niefinansowe	143 785	44
Należności z tyt. korekt podatku dochodowego	794 453	-
Odpis aktualizujący należności z tyt. korekt podatku dochodowego	(794 453)	-
Razem krótkoterminowe należności niefinansowe netto	1 160 681	5 320 571
Razem krótkoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności netto	61 318 072	64 605 563
Razem należności krótko i długoterminowe z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności netto	61 318 072	64 605 563
Należności krótkoterminowe brutto (struktura walutowa)	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
a) w walucie polskiej	29 977 329	30 439 410
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	32 898 753	34 915 603
b1.EUR		
- w walucie	7 687 876	8 143 304
- w przeliczeniu na PLN	32 761 883	34 709 204
b2.USD		
- w walucie	35 085	58 850
- w przeliczeniu na PLN	136 870	206 400
Należności krótkoterminowe brutto razem	62 876 082	65 355 013
	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
Należności z tytułu dostaw i usług	75 318 812	68 044 609
Należności rozliczone w ramach faktoringu	(14 397 864)	(8 138 036)
Należności wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	60 920 948	59 906 573

Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi przedstawione są w nocie [35.2 Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi](#).

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają zazwyczaj 56 dniowy termin płatności.

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności wyceniane są w wysokości zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem odpisów aktualizujących wartość należności. Wartość księgowa należności jest zbliżona do ich wartości godziwej. Należności z tytułu dostaw i usług z datą zapadalności poniżej 360 dni od dnia powstania należności nie podlegają dyskontowaniu.

Opis ryzyka związanego z należnościami z tytułu dostaw i usług i pozostałymi należnościami oraz polityką Spółki dotyczącą zarządzania tymi ryzykami został przedstawiony w nocie [36.6 Ryzyko kredytowe](#).

Nota 22 Pozostałe aktywa finansowe

	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
Krótkoterminowe	20 326	-
Pożyczki wykazane po koszcie zamortyzowanym	20 326	-
- Pożyczki udzielone jednostkom powiązanym	20 326	-

Nota 23 Pozostałe aktywa

	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
Pozostałe aktywa	629 289	791 978
Rozliczenia międzyokresowe czynne, w tym:	629 289	791 978
Przedpłaty na szkolenia	9 048	3 500
Koszty ubezpieczeń	437 108	503 695
Prowizje bankowe i faktoringowe	112 169	104 167
Badanie runku	-	166 610
Pozostałe rozliczenia międzyokresowe czynne	70 964	14 006

Nota 24 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz sprawozdaniu z przepływów pieniężnych składało się z następujących pozycji:

	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
Środki pieniężne w banku i w kasie	7 942 487	9 686 715
w tym lokaty krótkoterminowe	116 633	143 294
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty	7 942 487	9 686 715

PCC EXOL SA
Roczne sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku

	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
środki w PLN	135 773	169 701
środki w EUR przeliczone na PLN	7 330 475	9 413 627
<i>środki w EUR</i>	1 720 163	2 208 579
środki w USD przeliczone na PLN	472 241	96 929
<i>środki w USD</i>	121 053	27 637
środki w GBP przeliczone na PLN	3 998	6 458
<i>środki w GBP</i>	691	1 181
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty	7 942 487	9 686 715

Wolne środki pieniężne zgromadzone na rachunkach bankowych inwestowane są w formie lokat terminowych oraz overnight. Spółka uzyskuje głównie oprocentowanie zmienne od zgromadzonych środków pieniężnych.

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy od jednego dnia do jednego miesiąca w zależności od aktualnego zapotrzebowania Spółki na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych.

Składniki środków pieniężnych i ich ekwiwalentów w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych i sprawozdaniu z sytuacji finansowej są tożsame.

Nota 25 Wyemitowany kapitał akcyjny oraz pozostałe kapitały

25.1 Wyemitowany kapitał akcyjny

W okresie od 1 stycznia 2015 do 31 grudnia 2015 oraz do dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego do publikacji nie wystąpiły zmiany w kapitale zakładowym Spółki.

	Kapitał zakładowy zarejestrowany
Stan na 31.12.2014	172 484 374
Stan na 31.12.2015	172 484 374

W dniu 10 listopada 2015 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki przyjęło uchwałą Program Motywacyjny dla Prezesa (Członka) Zarządu Spółki (Uczestnika Programu) Program Motywacyjny oparty jest o emisję 1 982 723 imiennych warrantów subskrypcyjnych serii A (dalej też: „Warranty”) uprawniających do objęcia nie więcej niż 1.982.723 akcji zwykłych Spółki na okaziciela serii F (dalej: „Akcje”). Przyznanie Warrantów odbywać się będzie na rzecz Uczestnika Programu na warunkach określonych w Uchwale w sprawie Programu Motywacyjnego. Ilość przyznanych Warrantów uprawniających do objęcia Akcji uzależniona będzie od osiągniętego za dany rok obrotowy docelowego poziomu EBITDA.

W dniu 27 listopada 2015 roku Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu, IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował warunkowe podwyższenie kapitału zakładowego Spółki o kwotę nie większą niż 1 982 723 zł.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku i dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania struktura akcjonariatu Spółki przedstawiała się następująco:

Akcjonariusz	Siedziba	Liczba akcji	Łączna wartość nominalna akcji	% posiadanego kapitału	% posiadanych praw głosu
PCC SE	Duisburg, Niemcy	138 057 133	138 057 133	80,04%	88,39%
Carlson Venture	Tortola, Brytyjskie Wyspy Dziewicze	26 696 314	26 696 314	15,48%	9,00 %
Pozostali	GPW w Warszawie	7 730 927	7 730 927	4,48%	2,61%
		172 484 374	172 484 374		

KAPITAŁ ZAKŁADOWY						
Seria	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Rodzaj ograniczenia praw do akcji	Liczba akcji	Wartość nominalna jednej akcji	Wartość serii/emisji wg wartości nominalnej
A	uprzywilejowane	2 głosy na Walnym Zgromadzeniu	brak	500 000	1,00	500 000
B	uprzywilejowane	2 głosy na Walnym Zgromadzeniu	brak	29 700 000	1,00	29 700 000
C1	uprzywilejowane	2 głosy na Walnym Zgromadzeniu	brak	93 866 000	1,00	93 866 000
C2	zwykłe	brak	brak	27 234 000	1,00	27 234 000
D	zwykłe	brak	brak	9 927 231	1,00	9 927 231
E	zwykłe	brak	brak	11 257 143	1,00	11 257 143
Razem				172 484 374		172 484 374

25.2 Kapitał zapasowy

Kapitał zapasowy składa się z:

- nadwyżki osiągniętej przy emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej,
- ustawowego i dobrowolnego odpisu z zysku.

PCC EXOL SA jako spółka akcyjna podlega regulacji wynikającej z art. 396. § 1 Kodeksu spółek handlowych, który wymaga przekazania na kapitał zapasowy spółki akcyjnej co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału zakładowego.

	Kapitał zapasowy tworzony zgodnie z wymogami KSH	Kapitał zapasowy tworzony zgodnie ze statutem	Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	Razem kapitał zapasowy
Stan na 01.01.2015	1 392 837	3 171 635	29 686 951	34 251 424
Podział zysku za rok 2014	261 743	1 285 203	-	1 546 946
Stan na 31.12.2015	1 654 580	4 456 838	29 686 951	35 798 370
Stan na 01.01.2014	834 265	1 922 585	29 686 951	32 443 802
Podział zysku za rok 2013	558 572	1 249 050	-	1 807 622
Stan na 31.12.2014	1 392 837	3 171 635	29 686 951	34 251 424

25.3 Inne całkowite dochody

W związku z zastosowaniem rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych Spółka rozpoznała w innych dochodach całkowitych na dzień 31 grudnia 2015 roku zwiększenie w kwocie 11,6 tys. zł. Po uwzględnieniu wpływu podatku odroczonego w innych dochodach całkowitych na 31 grudnia 2015 roku widnieje kwota 9,4 tys. zł.

Dodatkowo inne dochody całkowite uległy zmniejszeniu o kwotę 12,7 tys. zł z tytułu ujęcia strat aktuarialnych skorygowanych o podatek odroczonego.

	31.12.2015	31.12.2014
Stan na początek roku	2 016 278	3 809 485
Efektywna część zabezpieczenia ujęta w innych dochodach całkowitych	11 622	(2 385 372)
Podatek odroczonego dotyczący wyceny instrumentów zabezpieczających	(2 208)	670 646
Zyski / (Straty) aktuarialne	(15 743)	(96 890)
Podatek odroczonego od zysków / (strat) aktuarialnych	2 991	18 409
Stan na koniec okresu, w tym:	2 012 940	2 016 278

Na poszczególne dni bilansowe wartość instrumentów zabezpieczających w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wynosiła :

- na dzień 31 grudnia 2015 roku - 14 527 tys. EUR, co stanowiło równowartość 61 906 tys. zł,
- na dzień 31 grudnia 2014 roku - 14 527 tys. EUR, co stanowiło równowartość 61 918 tys. zł,

Inne dochody całkowite w podziale na poszczególne instrumenty zabezpieczające:

Instrument zabezpieczający	Planowany termin realizacji pozycji zabezpieczanej i wpływu na wynik finansowy	Część skuteczna ujęta w innych dochodach całkowitych w okresie sprawozdawczym	Kwota usunięta w okresie sprawozdawczym z innych dochodów całkowitych netto i ujęta w wyniku finansowym	Część nieskuteczna ujęta w sprawozdaniu z dochodów w okresie sprawozdawczym
Pożyczka denominowana 14 526 939 EUR	31.12.2020	11 622	-	-
RAZEM		11 622	-	-

25.4 Zyski zatrzymane

	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
Wyniki zatrzymane z lat poprzednich	-	-
Wynik finansowy netto bieżącego okresu	14 223 685	3 271 790
Razem	14 223 685	3 271 790

Nota 26 Rezerwy

26.1 Zmiana stanu rezerw

Rezerwy	Świadczenia pracownicze	Pozostałe rezerwy	Ogółem
Na dzień 1 stycznia 2015 roku	489 839	1 616 715	2 106 554
Zwiększenie w ciągu roku obrotowego	920 394	996 013	1 916 407
Zmniejszenie w ciągu roku obrotowego	(489 012)	(1 616 715)	(2 105 727)
Na dzień 31 grudnia 2015 roku	921 221	996 013	1 917 234

Rezerwy	Świadczenia pracownicze	Pozostałe rezerwy	Ogółem
Na dzień 1 stycznia 2014 roku	293 722	374 113	667 835
Zwiększenie w ciągu roku obrotowego	488 928	1 616 715	2 105 643
Zmniejszenie w ciągu roku obrotowego	(292 811)	(374 112)	(666 923)
Na dzień 31 grudnia 2014 roku	489 839	1 616 716	2 106 555

Struktura czasowa rezerw	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
część długoterminowa	-	-
część krótkoterminowa	1 917 234	2 106 555
Razem rezerwy	1 917 234	2 106 555

26.2 Rezerwy na świadczenia pracownicze

Rezerwy na świadczenia pracownicze	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
premie	787 700	401 100
zaległe urlopy	133 521	88 739
	921 221	489 839

26.3 Pozostałe rezerwy

Pozostałe rezerwy	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
rabaty od sprzedaży, bonusy	596 688	802 444
koszty badania sprawozdania finansowego	43 671	44 550
niezafakturowane koszty	355 437	143 754
rezerwa na podatek VAT dot. WDT i eksport	217	625 968
	996 013	1 616 716

Nota 27 Świadczenia pracownicze

27.1 Programy akcji pracowniczych

PCC EXOL SA nie prowadzi programu akcji pracowniczych.

Uchwałą z dnia 10 listopada 2015 Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki przyjęło program motywacyjny dla Prezesa (Członka) Zarządu, realizowanego z wykorzystaniem instytucji warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego i emisji warrantów subskrypcyjnych w latach obrotowych 2016-2020.

Przyjęcie Programu ma na celu stworzenie mechanizmów motywujących kluczowego menedżera Spółki do działań zapewniających zarówno długoterminowy wzrost wartości Spółki i jednostek od niej zależnych, jak również trwały wzrost zysku, a także stabilizację najwyższej kadry menedżerskiej Spółki.

27.2 Świadczenia emerytalne oraz inne świadczenia po okresie zatrudnienia

Spółka wypłaca pracownikom odprawy emerytalne i rentowe w wysokości określonej przez Kodeks Pracy. W związku z tym na dzień kończący rok obrotowy Spółka szacuje bieżącą wartość zobowiązań i dokonuje korekty wysokości zobowiązań w księgach.

Spółka korzysta z usług aktuarusza.

Zmiany stanu zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych przedstawia poniższa tabela:

	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
Wartość bieżąca zobowiązań na początek okresu	145 901	49 689
Koszty bieżącego zatrudnienia	6 413	4 863
Wypłacone świadczenia	(8 749)	(7 523)
Koszty odsetek	2 138	1 982
Straty/(Zyski) aktuarialne	15 743	96 890
w tym z tytułu zmian założeń demograficznych	-	29 585
w tym z tytułu zmian założeń finansowych	-	(6 768)
w tym inne	15 743	74 073
Wartość bieżąca zobowiązań na koniec okresu	161 446	145 901

	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
wartość bilansowa zobowiązań długoterminowych	96 723	92 967
wartość bilansowa zobowiązań krótkoterminowych	64 723	52 934
Razem	161 446	145 901

Pozycja straty/(zyski) aktuarialne wynika ze zmian założeń odnośnie stopy dyskonta, planowanej stopy wzrostu wynagrodzeń oraz wskaźnika rotacji pracowników.

	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
Stopa dyskontowa (%)	2,30%	2,30%
Wskaźnik rotacji pracowników (%)	6,46%	6,49%
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń (%)	1,50%	1,50%

Nota 28 Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki

Długoterminowe kredyty i pożyczki	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
Kredyty w rachunku bieżącym	-	19 513 711
Kredyty bankowe	93 592 263	102 413 342
Pożyczki otrzymane od	61 906 551	61 918 172
jednostek powiązanych	61 906 551	61 918 172
pozostałych jednostek	-	-
Razem kredyty i pożyczki długoterminowe	155 498 814	183 845 225

Krótkoterminowe kredyty i pożyczki	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
Kredyty w rachunku bieżącym	8 167 932	-
Kredyty bankowe	9 160 838	9 147 720
Pożyczki otrzymane od:	1 083 365	1 083 568
jednostek powiązanych	1 083 365	1 083 568
pozostałych jednostek	-	-
Razem kredyty i pożyczki krótkoterminowe	18 412 135	10 231 288

W 2015 roku Spółka korzystała z zewnętrznych źródeł finansowania w formie długoterminowych kredytów inwestycyjnych, długoterminowych kredytów obrotowych, krótkoterminowych kredytów w rachunku bieżącym oraz pożyczki.

Zobowiązania z tytułu kredytów bankowych i pożyczek na 31 grudnia 2015 roku

Rodzaj kredytu/ pożyczki	Waluta kredytu/ pożyczki	Saldo kredytu w walucie	Saldo kredytu w PLN	Data wygaśnięcia umowy
Kredyt nieodnawialny	PLN		22 476 257	30.06.2024
Kredyt nieodnawialny	PLN		21 357 268	30.06.2024
Kredyt nieodnawialny	PLN		34 919 575	30.06.2024
Kredyt obrotowy	PLN		24 000 000	30.08.2017
Kredyt w rachunku bieżącym	PLN		8 167 932	24.08.2016
Pożyczka	EUR	14 781 160	62 989 916	31.12.2020
Ogółem			173 910 949	

Oprocentowanie kredytów oparte jest na zmiennej stopie procentowej WIBOR powiększonej o marżę.

Oprocentowanie pożyczki oparte jest na stałej stopie procentowej 7 %.

W 2014 roku Spółka korzystała z zewnętrznych źródeł finansowania w formie długoterminowych kredytów inwestycyjnych, długoterminowych kredytów obrotowych, krótkoterminowych kredytów w rachunku bieżącym oraz pożyczki.

Zobowiązania z tytułu kredytów bankowych i pożyczek na 31 grudnia 2014 roku

Rodzaj kredytu/ pożyczki	Waluta kredytu/ pożyczki	Saldo kredytu w walucie	Saldo kredytu w PLN	Data wygaśnięcia umowy
Kredyt inwestycyjny	PLN		25 006 831	30.06.2024
Kredyt inwestycyjny	PLN		23 767 712	30.06.2024
Kredyt inwestycyjny	PLN		38 786 520	30.06.2024
Kredyt obrotowy	PLN		24 000 000	30.06.2017
Kredyt w rachunku bieżącym	PLN		19 513 710	30.06.2016
Pożyczka	EUR	14 781 160	63 001 740	31.12.2020
Ogółem			194 076 513	

Na dzień 31.12.2015 roku salda środków pieniężnych w walucie bazowej, dostępnych w ramach otwartych linii kredytowych niepomniejszone o wykorzystanie na dzień bilansowy wynosiły:

Rodzaj kredytu	Waluta kredytu	Saldo kredytu dostępne w walucie
Kredyt obrotowy	PLN	24 000 000
Kredyt w rachunku bieżącym	PLN	25 000 000
Gwarancja	PLN	1 000 000

Spółka posiada kredyt w Linii Wielocelowej w kwocie 50.000.000 zł, z przeznaczeniem na finansowanie bieżących potrzeb związanych z bieżącą działalnością gospodarczą. Zgodnie ze złożonymi dyspozycjami termin spłaty kredytu obrotowego upływa 30.06.2017 a kredytu w rachunku bieżącym 30.06.2016. Oba kredyty są odnawialne a ostateczna spłata nastąpi w terminie do dnia 30 czerwca 2019 roku.

Na dzień 31.12.2014 roku salda środków pieniężnych w walucie bazowej, dostępnych w ramach otwartych linii kredytowych niepomniejszone o wykorzystanie na dzień bilansowy wynosiły:

31.12.2014

Rodzaj kredytu	Waluta kredytu	Saldo kredytu dostępne w walucie
Kredyt obrotowy	PLN	24 000 000
Kredyt w rachunku bieżącym	PLN	25 000 000
Gwarancja	PLN	1 000 000

Zabezpieczeniami wiarytelności banków wynikających z zawartych umów kredytowych są:

- hipoteki na nieruchomościach (szczegółowo opisane w nocie 34 Zabezpieczenie umów kredytowych),
- zastawy oraz zabezpieczenia pokrewne ustanowione na rzeczach ruchomych prawnych (szczegółowo opisane w nocie 34 Zabezpieczenie umów kredytowych),
- cesje praw z polis ubezpieczeniowych,
- weksle in blanco,
- poręczenie Spółki Dominującej.

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem finansowym oraz w okresie porównawczym Spółka terminowo spłacała zobowiązania z tyt. pożyczek i kredytów i nie naruszyła postanowień umów kredytowych i pożyczkowych. W nocie 42 Zdarzenia po dniu bilansowym znajdują się informacje o zawarciu umowy kredytowej z Bankiem Ochrony Środowiska S.A. z siedzibą w Warszawie.

Nota 29 Leasing

29.1 Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu
Spółka nie jest stroną umów leasingu finansowego.

29.2 Należności z tytułu leasingu operacyjnego – Spółka jako leasingodawca
Należności spółki z tytułu leasingu operacyjnego są nieznaczące.

29.3 Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego – Spółka jako leasingobiorca

Spółka użytkuje na mocy umów leasingu operacyjnego następujące aktywa:

- samochody osobowe,
- pomieszczenia biurowe i gospodarcze,
- urządzenia techniczne.

	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
w okresie 1 roku	131 675	132 925
w okresie od 1 do 5 lat	5 760	79 500
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	137 435	212 425

Wartość opłat leasingowych ujętych w sprawozdaniu z dochodów:

	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
Minimalne opłaty leasingowe	668 570	606 809

Nota 30 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Zarówno na dzień 31 grudnia 2015 roku, jak i w okresie porównawczym Spółka nie była stroną długoterminowych zobowiązań z tytułu dostaw i usług i pozostałych zobowiązań.

	<u>stan na 31.12.2015</u>	<u>stan na 31.12.2014</u>
Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	62 202 569	59 844 495
Ubezpieczenia majątkowe	261 603	232 884
Pozostałe zobowiązania finansowe	32 125	39 200
Zobowiązania inwestycyjne	1 157 042	4 408 373
Razem krótkoterminowe zobowiązania finansowe (zakres MSSF 7)	63 653 339	64 524 952
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	619 061	540 608
Zobowiązania budżetowe z innych tytułów niż bieżący podatek dochodowy	1 099 115	769 995
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	255 106	-
Zaliczki otrzymane na dostawy	40 474	207 162
Fundusz specjalny	-	315
Razem krótkoterminowe zobowiązania niefinansowe	2 013 756	1 518 080
Razem krótkoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	65 667 095	66 043 032
Razem zobowiązania krótko i długoterminowe z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	65 667 095	66 043 032

Zobowiązania (struktura walutowa)	<u>stan na 31.12.2015</u>	<u>stan na 31.12.2014</u>
a) w walucie polskiej	31 393 820	34 783 533
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	34 273 275	31 259 499
b1.EUR		
- w walucie	6 537 751	5 467 701
- w przeliczeniu na PLN	27 860 627	23 304 983
b2.USD		
- w walucie	1 641 633	2 266 885
- w przeliczeniu na PLN	6 404 174	7 950 418
b6.GBP		
- w walucie	250	750
- w przeliczeniu na PLN	1 447	4 099
b10. Pozostałe		
- w walucie	133 104	-
- w przeliczeniu na PLN	7 028	-
Zobowiązania krótkoterminowe razem	65 667 095	66 043 032

Warunki transakcji z podmiotami powiązаныmi przedstawione są w nocie [35.2 Warunki transakcji z podmiotami powiązаныmi](#).

Zobowiązania z tytułu odsetek są zazwyczaj rozliczane w okresach miesięcznych w ciągu całego roku obrotowego.

Nota 31 Pozostałe zobowiązania finansowe

Zarówno na dzień 31 grudnia 2015 roku, jak i w okresie porównawczym Spółka nie była stroną długoterminowych pozostałych zobowiązań finansowych.

	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
Pozostałe krótkoterminowe zobowiązania finansowe	4 990 794	5 386 381
Zobowiązanie finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	1 278 690
<i>wobec jednostek powiązanych</i>	-	1 278 690
<i>wobec pozostałych jednostek</i>	-	-
Zobowiązania z tytułu faktoringu	4 990 794	4 107 691

Zobowiązania z tytułu faktoringu wynikają z umowy o linię faktoringu odwrotnego zawartej w dniu 19.08.2014 z Bankiem Ochrony Środowiska S.A. Umowa została zawarta na czas określony do 17.05.2016.

Finansowaniem faktoringiem odwrotnym objęte są zobowiązania wobec kluczowego dostawcy PCC EXOL SA.

Nota 32 Pomoc rządowa

W prezentowanych okresach Spółka nie korzystała z pomocy rządowej.

Nota 33 Zobowiązania i należności warunkowe

33.1 Zobowiązania warunkowe

- zobowiązania warunkowe z tytułu poręczeń

Spółka udzieliła poręczenia na kwotę 39 189 zł (9 196 EUR) za przyszłe zobowiązania leasingowe swojej spółki zależnej PCC EXOL Kimya Sanayi Ve Ticaret Limited z siedzibą w Turcji.

W dniu 24 lipca 2015 r. Spółka udzieliła Bankowi Millennium S.A. w Warszawie solidarnego poręczenia w kwocie 750 000 zł za zobowiązania Tensis Sp. z o.o. wynikające z Umowy o kredyt w rachunku bieżącym nr 29/08/400/04 z dnia 08.10.2008 r.

W dniu 15.02.2016 r. Bank Millennium S.A., w związku z całkowitą spłatą kredytu wydał zaświadczenie o wygaśnięciu poręczenia.

- rozliczenia podatkowe

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom (na przykład sprawy celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest

znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku.

W 2015 roku w Spółce miały miejsce następujące kontrole podatkowe.

W okresie 07.11.2014 – 29.04.2015 odbyła się kontrola podatkowa w zakresie rozliczeń podatku od towarów i usług za okres od 01.07.2012 do 31.03.2013 roku.

W wyniku przeprowadzonej kontroli Spółka dokonała korekty podatku wraz z odsetkami na kwotę 536 178,52 zł. Urząd Skarbowy zakwestionował Spółce możliwość zastosowania stawki 0% w nielicznych transakcjach wewnątrzspółnotowych. W poprzednim roku obrotowym - w trakcie trwania kontroli - Spółka utworzyła rezerwę na kwotę przewyższającą kwotę dokonanej korekty.

W okresie 07.10.2015 – 02.12.2015 odbyła się kontrola podatkowa w zakresie rozliczeń podatku dochodowego za lata 2011 i 2012.

Kontrola miała związek ze złożonym w dniu 27.08.2015 roku przez PCC EXOL SA wnioskiem o stwierdzenie nadpłaty w podatku dochodowym w kwocie 794 453 zł. Wystąpienie z wnioskiem wiązało się z zakończeniem postępowania o wydanie interpretacji indywidualnych związanych z rozliczeniem należności i zobowiązań przejętych w ramach transakcji aportowej w roku 2011. Korekta oparta była w części o stanowisko wyrażone przez organy podatkowe w wydanych interpretacjach, natomiast w części była wynikiem analizy aktualnych stanowisk władz podatkowych.

W wyniku przeprowadzonej kontroli nie znaleziono podstaw do stwierdzenia nadpłaty.

W dniu 10 grudnia 2015 roku PCC EXOL SA złożyła zastrzeżenia do protokołu kontroli, które nie zostały uwzględnione. Termin na wydanie decyzji w sprawie stwierdzenia nadpłaty został przesunięty do 29 kwietnia 2016 roku.

W roku 2015 Spółka utworzyła odpis aktualizujący na należność z tytułu nadpłaty w podatku dochodowym w kwocie 794.453 zł.

- pozostałe zobowiązania warunkowe

W prezentowanych okresach Spółka nie zidentyfikowała innych zobowiązań warunkowych.

33.2 Należności warunkowe

Spółka nie zidentyfikowała należności warunkowych.

Nota 34 Zabezpieczenia umów kredytowych

W związku z refinansowaniem umów kredytowych Spółka ustanowiła na rzecz swoich kredytodawców i pożyczkodawców zewnętrznych następujące rodzaje zabezpieczeń:

- weksle własne in blanco - zgodnie z wystawionymi deklaracjami wekslowymi wierzyciel, w przypadku niedotrzymania warunków umowy ma prawo wypełnić weksel na sumę odpowiadającą zadłużeniu, łącznie z odsetkami oraz kosztami postępowania sądowego. Płatność z tytułu weksla jest wymagalna w ciągu 7 dni od dnia zawiadomienia Spółki,
- cesje praw z polis ubezpieczeniowych,
- hipoteki na nieruchomościach – łączna kwota hipotek, którymi obciążone są nieruchomości Spółki wynosi 213 300 000 zł,
- zastaw rejestrowy oraz zabezpieczenia pokrewne ustanowione na rzeczach ruchomych oraz prawach wchodzących w skład:
 - zorganizowanej części Przedsiębiorstwa składających się z Wydziału Produkcji Etoksylatów w Brzegu Dolnym, Wydziału Produkcji Etoksylatów w Płocku, Wydziału Produkcji Siarczanowanych w Brzegu Dolnym – zastaw w wysokości 11 051 107 zł zabezpieczający wierzytelność do kwoty 138 300 000 zł,
 - zorganizowanej części Przedsiębiorstwa składających się z Wydziału Produkcji Etoksylatów w Brzegu Dolnym, Wydziału Produkcji Etoksylatów w Płocku, Wydziału Produkcji Siarczanowanych w Brzegu Dolnym – zastaw w wysokości 11 051 107 zł zabezpieczający wierzytelność do kwoty 125 000 000 zł,

Nota 35 Informacje o podmiotach powiązanych

Jednostką dominującą wyższego szczebla jest PCC SE z siedzibą w Duisburgu

35.1 Transakcje z podmiotami powiązanymi

Przychody ze sprzedaży jednostkom powiązanym	01.01.2015-31.12.2015			
	przychody ze sprzedaży produktów i usług	przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	przychody ze sprzedaży środków trwałych, wartości niematerialnych, nieruchomości inwestycyjnych	Pozostałe przychody operacyjne i finansowe
jednostki zależne podlegające konsolidacji	1 111 873	82 543	-	1 980
jednostki zależne nie objęte konsolidacją	-	-	-	1 156
pozostałe podmioty powiązane	21 680 572	69 003 546	-	56 169
Razem przychody ze sprzedaży jednostkom powiązanym	22 792 445	69 086 089	-	59 305

Zakup pochodzący od jednostek powiązanych	01.01.2015-31.12.2015			
	zakupu usług	zakupu towarów i materiałów	zakup środków trwałych, wartości niematerialnych, nieruchomości inwestycyjnych	transfery związane z umowami o finansowanie
jednostka dominująca	1 812 784	-	-	4 263 039
jednostki zależne podlegające konsolidacji	36 495	767 731	-	59
jednostki zależne nie objęte konsolidacją	-	425 567	-	-
pozostałe podmioty powiązane	15 360 377	28 947 553	3 269 845	14 422
Razem zakupy pochodzące od jednostek powiązanych	17 209 656	30 140 851	3 269 845	4 277 520

PCC EXOL SA
Roczne sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku

01.01.2014-31.12.2014				
Przychody ze sprzedaży jednostkom powiązanym	przychody ze sprzedaży produktów i usług	przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	przychody ze sprzedaży środków trwałych, wartości niematerialnych, nieruchomości inwestycyjnych	Transfery na podstawie umów o finansowanie, w tym dywidendy
jednostki zależne podlegające konsolidacji	322 132	-	-	-
jednostkom zależne nie objętych konsolidacją	397	-	-	-
pozostałe podmioty powiązane	25 914 017	78 443 175	1 504	78 595
Razem przychody ze sprzedaży jednostkom powiązanym	26 236 546	78 443 175	1 504	78 595

01.01.2014-31.12.2014				
Zakup pochodzący od jednostek powiązanych	zakupu usług	zakupu towarów i materiałów	zakup środków trwałych, wartości niematerialnych, nieruchomości inwestycyjnych	transfery związane z umowami o finansowanie
jednostka dominująca	2 246 618	-	-	6 132 869
jednostki zależne podlegające konsolidacji	113 926	-	-	-
jednostki zależne nie objęte konsolidacją	327 846	-	-	-
pozostałe podmioty powiązane	13 186 894	25 876 921	2 644 094	527 314
Razem zakupy pochodzące od jednostek powiązanych	15 875 284	25 876 921	2 644 094	6 660 183

Należności od podmiotów powiązanych	31.12.2015	31.12.2014
od jednostek zależnych podlegających konsolidacji	42 700	184 479
od jednostek zależnych nie podlegających konsolidacji	20 716	128 261
pozostałe podmioty powiązane	15 203 007	17 445 069
Razem należności od podmiotów powiązanych	15 266 423	17 757 809

Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych	31.12.2015	31.12.2014
jednostka dominująca	63 360 338	63 386 482
jednostek zależnych podlegających konsolidacji	53 771	44 620
jednostek zależnych nie objętych konsolidacją	31 529	31 535
pozostałe podmioty powiązane	6 409 124	5 708 442
Razem zobowiązania wobec podmiotów powiązanych	69 854 762	69 171 079

35.2 Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi

Warunki istotnych transakcji zawartych w okresie sprawozdawczym z podmiotami powiązanymi nie odbiegają od zwyczajowo przyjętych w obrocie gospodarczym.

35.3 Wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej Spółki

Wynagrodzenia Zarządu w 2015 roku

Członkowie Zarządu	Okres pełnienia funkcji	Wynagrodzenia	Premia	Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	Świadczenia dochody z innych tytułów	Łączne dochody w 2015 roku
Mirosław Siwirski	01.01.2015-31.12.2015	385 238	150 000	-	4 977	540 215
Rafał Zdon	01.01.2015-31.12.2015	36 000	-	-	-	36 000
RAZEM		421 238	150 000	-	4 977	576 215

Wynagrodzenia Rady Nadzorczej w 2015 roku

Członkowie Rady Nadzorczej	Okres pełnienia funkcji	Wynagrodzenia	Premia	Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	Świadczenia dochody z innych tytułów	Łączne dochody w 2015 roku
Waldemar Preusner	01.01.2015-31.12.2015	-	-	-	-	-
Alfred Pelzer	01.01.2015-31.12.2015	-	-	-	-	-
Wiesław Klimkowski	01.01.2015-31.12.2015	-	-	-	-	-
Daniel Ozon	01.01.2015-31.12.2015	48 000	-	-	-	48 000
Kamila Spark	01.01.2015-31.12.2015	48 000	-	-	-	48 000
RAZEM		96 000	-	-	-	96 000

PCC EXOL SA
Roczne sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku

Wynagrodzenia Zarządu w 2014 roku

Członkowie Zarządu	Okres pełnienia funkcji	Wynagrodzenia	Premia	Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	Świadczenia dochody z innych tytułów	Łączne dochody w 2014 roku
Mirosław Siwirski	01.01.2014-31.12.2014	384 000	60 000	-	11 774	455 774
Rafał Zdon	01.01.2014-31.12.2014	36 000	-	-	-	36 000
RAZEM		420 000	60 000	-	11 774	491 774

Wynagrodzenia Rady Nadzorczej w 2014 roku

Członkowie Rady Nadzorczej	Okres pełnienia funkcji	Wynagrodzenia	Premia	Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	Świadczenia dochody z innych tytułów	Łączne dochody w 2014 roku
Waldemar Preusner	01.01.2014-31.12.2014	-	-	-	-	-
Alfred Pelzer	01.01.2014-31.12.2014	-	-	-	-	-
Wiesław Klimkowski	01.01.2014-31.12.2014	-	-	-	-	-
Daniel Ozon	01.01.2014-31.12.2014	45 600	-	-	-	45 600
Maciej Tybura	01.01.2014-10.10.2014	35 522	-	-	-	35 522
Kamila Spark	01.01.2014-31.12.2014	45 600	-	-	-	45 600
RAZEM		126 722	-	-	-	126 722

Zarówno w bieżącym roku obrotowym, jak i w okresie porównywalnym Spółka nie zawierała z Członkami Zarządu oraz Rady Nadzorczej innych transakcji, w szczególności nie udzielała im pożyczek.

Nota 36 Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Spółka należą kredyty bankowe, obligacje, środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe. Głównym celem tych instrumentów finansowych jest pozyskanie środków finansowych na działalność Spółki. Spółka posiada też inne instrumenty finansowe, takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności. Główne rodzaje ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych Spółki obejmują ryzyko stopy procentowej, ryzyko związane z płynnością, ryzyko walutowe oraz ryzyko kredytowe. Zarząd weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania każdym z tych rodzajów ryzyka – zasady te zostały w skrócie omówione poniżej. Spółka monitoruje również ryzyko cen rynkowych dotyczące wszystkich posiadanych przez nią instrumentów finansowych.

36.1 Ryzyko stopy procentowej i płynności

Spółka posiada zobowiązania z tytułu kredytów, dla których odsetki liczone są na bazie zmiennej stopy procentowej, w związku z czym występuje ryzyko wzrostu tych stóp w stosunku do momentu zawarcia umowy. Ponadto Spółka lokuje wolne środki pieniężne w inwestycje o zmiennej stopie, co powoduje zmniejszenie zysków z inwestycji w sytuacji spadku stóp procentowych. Informacje o aktywach i zobowiązaniach narażonych na ryzyko stopy procentowej zostały przedstawione w poniższych notach.

Z uwagi na to, że Spółka posiadała w okresie sprawozdawczym zarówno aktywa jak i zobowiązania oprocentowane według stopy zmiennej, (co równoważyło ryzyko) oraz z uwagi na nieznaczne wahania stóp procentowych w minionych okresach, jak również na brak przewidywań gwałtownych zmian stóp procentowych w kolejnych okresach sprawozdawczych Spółka stosowała zabezpieczenie stóp procentowych w ograniczonym zakresie uznając, że ryzyko stopy procentowej nie jest znaczące.

Niezależnie od obecnej sytuacji Spółka monitoruje stopień narażenia na ryzyko stopy procentowej oraz prognozy stóp procentowych i nie wyklucza podjęcia działań zabezpieczających w przyszłości.

PCC EXOL SA
Roczne sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku

Stan na 31.12.2015

Oprocentowanie stałe	Wartość bilansowa	<1rok	2-3 lat	4-5 lat	>5 lat	Ogółem
Aktywa	60 177 717	60 177 717	-	-	-	60 177 717
Pożyczki udzielone	20 326	20 326	-	-	-	20 326
Należności finansowe	60 157 391	60 157 391	-	-	-	60 157 391
Zobowiązania	126 643 255	69 070 162	8 666 917	70 573 468	-	148 310 547
Kredyty bankowe i pożyczki	62 989 916	5 416 823	8 666 917	70 573 468	-	84 657 208
Zobowiązania finansowe	63 653 339	63 653 339	-	-	-	63 653 339
Razem	186 820 972	129 247 879	8 666 917	70 573 468	-	208 488 264

Oprocentowanie zmienne	Wartość bilansowa	<1rok	2-3 lat	4-5 lat	>5 lat	Ogółem
Aktywa	7 939 435	7 939 435	-	-	-	7 939 435
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	7 939 435	7 939 435	-	-	-	7 939 435
Zobowiązania	115 911 827	25 137 871	47 041 309	21 733 014	34 870 695	128 782 889
Kredyty bankowe i pożyczki	110 921 033	20 147 077	47 041 309	21 733 014	34 870 695	123 792 095
Pozostałe zobowiązania finansowe	4 990 794	4 990 794	-	-	-	4 990 794
Razem	123 851 262	33 077 306	47 041 309	21 733 014	34 870 695	136 722 324

PCC EXOL SA
Roczne sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku

Stan na 31.12.2014

Oprocentowanie stałe	Wartość bilansowa	<1rok	2-3 lat	4-5 lat	>5 lat	Ogółem
Aktywa	59 284 992	59 284 992	-	-	-	59 284 992
Należności finansowe	59 284 992	59 284 992	-	-	-	59 284 992
Zobowiązania	128 805 382	71 221 482	8 668 544	8 668 544	66 252 444	154 811 014
Kredyty bankowe i pożyczki	63 001 740	5 417 840	8 668 544	8 668 544	66 252 444	89 007 372
Zobowiązania finansowe	64 524 952	64 524 952	-	-	-	64 524 952
Pozostałe zobowiązania finansowe	1 278 690	1 278 690	-	-	-	1 278 690
Razem	188 090 374	130 506 474	8 668 544	8 668 544	66 252 444	214 096 006

Oprocentowanie zmienne	Wartość bilansowa	<1rok	2-3 lat	4-5 lat	>5 lat	Ogółem
Aktywa	9 650 886	9 650 886	-	-	-	9 650 886
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	9 650 886	9 650 886	-	-	-	9 650 886
Zobowiązania	135 182 464	17 450 116	68 944 682	23 045 533	45 189 476	154 629 807
Kredyty bankowe i pożyczki	131 074 773	13 342 425	68 944 682	23 045 533	45 189 476	150 522 116
Pozostałe zobowiązania finansowe	4 107 691	4 107 691	-	-	-	4 107 691
Razem	144 833 350	27 101 002	68 944 682	23 045 533	45 189 476	164 280 693

Oprocentowanie instrumentów finansowych o zmiennym oprocentowaniu jest aktualizowane w okresach poniżej jednego roku. Odsetki od instrumentów finansowych o stałym oprocentowaniu są stałe przez cały okres do upływu terminu zapadalności/wymagalności tych instrumentów. Pozostałe instrumenty finansowe Spółki, które nie zostały ujęte w powyższych tabelach nie są oprocentowane i w związku z tym nie podlegają ryzyku stopy procentowej.

Spółka jest narażona również na ryzyko utraty płynności rozumiane jako ryzyko utraty zdolności do regulowania zobowiązań w określonych terminach. Ryzyko wynika z potencjalnego ograniczenia dostępu do rynków finansowych, co może skutkować brakiem możliwości pozyskania nowego finansowania lub refinansowania swojego zadłużenia.

W ocenie Zarządu znaczna wartość środków pieniężnych na dzień bilansowy, dostępne linie kredytowe oraz dobra kondycja finansowa Spółki powodują, że ryzyko utraty płynności należy ocenić jako nieznaczne.

36.2 Ryzyko walutowe

Spółka jest w istotnym stopniu narażona na ryzyko zmienności kursów walutowych z uwagi na znaczącą sprzedaż produktów w walucie obcej. Dodatkowo Spółka dokonuje zakupów materiałów do produkcji na rynkach zagranicznych i dokonuje płatności w walutach obcych, między innymi w EUR oraz USD.

PCC EXOL SA
Roczne sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku

Ekspozycja walutowa Spółki:

	stan na 31.12.2015			stan na 31.12.2014		
	Waluta	zł	%	Waluta	zł	%
środki pieniężne i ich ekwiwalenty w zł	-	135 772	1,7%	-	169 701	1,8%
środki pieniężne i ich ekwiwalenty w EUR	1 720 163	7 330 475	92,3%	2 208 579	9 413 627	97,2%
środki pieniężne i ich ekwiwalenty w USD	121 053	472 241	5,9%	27 637	96 929	1,0%
środki pieniężne i ich ekwiwalenty w GBP	691	3 998	0,1%	1 181	6 458	0,1%
		7 942 487	100%		9 686 715	100%

	stan na 31.12.2015			stan na 31.12.2014		
	Waluta	zł	%	Waluta	zł	%
Należności handlowe i pozostałe w zł	-	29 977 329	47,7%	-	30 439 410	46,6%
Należności handlowe i pozostałe w EUR	7 687 876	32 761 883	52,1%	8 143 304	34 709 204	53,1%
Należności handlowe i pozostałe w USD	35 085	136 870	0,2%	58 850	206 400	0,3%
		62 876 082	100%		65 355 014	100%

	stan na 31.12.2015			stan na 31.12.2014		
	Waluta	zł	%	Waluta	zł	%
Zobowiązania handlowe i pozostałe w zł	-	31 393 820	47,8%	-	34 783 533	52,7%
Zobowiązania handlowe i pozostałe w EUR	6 537 751	27 860 627	42,4%	5 467 701	23 304 983	35,3%
Zobowiązania handlowe i pozostałe w USD	1 641 633	6 404 174	9,8%	2 266 885	7 950 418	12,0%
Zobowiązania handlowe i pozostałe w GBP	250	1 447	0,0%	750	4 099	0,0%
Zobowiązania handlowe i pozostałe - RUB	133 104	7 028	0,0%	-	-	0,0%
		65 667 095	100%		66 043 032	100%

	stan na 31.12.2015			stan na 31.12.2014		
	Waluta	zł	%	Waluta	zł	%
Kredyty i pożyczki w zł	-	110 921 033	63,8%	-	131 074 773	67,5%
Kredyty i pożyczki w EUR	14 781 160	62 989 916	36,2%	14 781 160	63 001 740	32,5%
		173 910 949			194 076 513	

PCC EXOL SA
Roczne sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku

	stan na 31.12.2015			stan na 31.12.2014		
	Waluta	zł	%	Waluta	zł	%
łącznie ekspozycja w walutach obcych						
PLN		172 427 954	55,6%		196 467 417	58,6%
EUR	30 726 950	130 942 901	42,2%	30 600 744	130 429 554	38,9%
USD	1 797 771	7 013 285	2,2%	2 353 372	8 253 747	2,5%
GBP	941	5 445	0,0%	1 931	10 557	0,0%
TRY	133 104	7 028	0,0%	-	-	0,0%
		310 396 613	100%		335 161 275	100%

Ekspozycje walutowe należności handlowych i pozostałych wykazano w wartości brutto, tj. bez korekty o odpisy aktualizujące ich wartość.

Wszelkie niekorzystne zmiany kursów walut obcych, w których Spółka dokonuje rozliczeń lub płatności mogą niekorzystnie wpłynąć na działalność, sytuację finansową lub wyniki działalności Spółki.

Deprecjacja złotówki zwiększa całkowitą wartość osiągniętych przez Spółkę przychodów oraz rentowność działalności operacyjnej. Na datę bilansową Spółka nie była stroną żadnych czynnych transakcji opcyjnych.

W celu ograniczenia zmienności prezentowanych wyników księgowych, Spółka stosuje rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych. Prezentacja instrumentów finansowych wyznaczonych na instrumenty zabezpieczające została zaprezentowana w nocie [25.3 Inne całkowite dochody](#).

36.3 Inne ryzyko cenowe

Spółka nie jest narażona na istotne inne ryzyko cenowe związane z instrumentami finansowymi natomiast występuje ryzyko cenowe zarówno cen produktów Spółki jak i surowców.

36.4 Analiza wrażliwości na ryzyko rynkowe

Potencjalnie możliwe zmiany w zakresie ryzyka rynkowego Spółka oszacowała następująco:

- 1% zmiana w zakresie stopy procentowej PLN (wzrost lub spadek stopy procentowej),
- 1% zmiana w zakresie stopy procentowej USD (wzrost lub spadek stopy procentowej),
- 1% zmiana w zakresie stopy procentowej EUR (wzrost lub spadek stopy procentowej),
- 10% zmiana kursu walutowego PLN/USD (wzrost lub spadek stopy procentowej),
- 10% zmiana kursu walutowego PLN/EUR (wzrost lub spadek stopy procentowej),
- 10% zmiana kursu walutowego innych walut niż EUR i USD (wzrost lub spadek stopy procentowej),
- 10% zmiana w zakresie ryzyka cenowego.

Powyżej podane wartości ustalone zostały w ujęciu rocznym.

Analiza wrażliwości przeprowadzona przez Spółkę nie uwzględnia wpływu opodatkowania.

36.5 Ryzyko cen surowców

PCC EXOL SA jest przede wszystkim producentem chemikaliów, których ceny są silnie uzależnione od cen surowców, z których część podlega dużej zmienności wynikającej m. in. z cykliczności koniunktury w gospodarce światowej. W szczególności dotyczy to produktów opartych na bazie petrochemikaliów, na które popyt ulega silnym wahaniom, co rzutuje na ceny, a ostatecznie bardzo istotnie wpływa na wyniki finansowe Spółki.

W celu ograniczenia wpływu zmian cen surowców na wyniki Spółka prowadzi działania zmierzające do dywersyfikacji źródeł dostaw strategicznych surowców. W prezentowanych okresach działalność Spółki podlegała ryzyku cenowemu w przypadku takich surowców jak np.: tlenek etylenu, alkohol laurylowy, alkilobenzen.

36.6 Ryzyko kredytowe

Spółka jest narażona na ryzyko kredytowe rozumiane jako ryzyko niewywiązywania się przez wierzycieli ze swoich zobowiązań i tym samym poniesienia strat przez Spółkę. Maksymalne narażenie na ryzyko kredytowe na dzień bilansowy 31.12.2015 roku wynosiło 60 157,4 tys. zł i zostało oszacowane, jako wartość bilansowa należności (w okresie porównawczym była to kwota 59 285 tys. zł).

stan na 31.12.2015

Pozycje w sprawozdaniu finansowym	Wartość nominalna należności	Należności nieprzeterminowane, które nie utraciły wartości	Należności przeterminowane		
			1-90 dni	90-150 dni	>150 dni
Należności finansowe	60 157 391	51 960 774	7 892 604	20 547	283 466
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	7 942 486	7 942 486	-	-	-
Pozostałe należności finansowe	20 326	20 326			

stan na 31.12.2014

Pozycje w sprawozdaniu finansowym	Wartość nominalna należności	Należności nieprzeterminowane, które nie utraciły wartości	Należności przeterminowane		
			1-90 dni	90-150 dni	>150 dni
Należności finansowe	59 284 992	53 270 698	5 633 457	15 200	365 636
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	9 686 715	9 686 715	-	-	-

Odpis aktualizujący w związku ze stratami kredytowymi

Odpisy aktualizujące w związku ze stratami kredytowymi	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
Stan na 1 stycznia	749 450	1 092 425
Zwiększenia - odpis utworzony w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych	14 107	-
Rozwiązanie - odpis odwrócony w pozostałych kosztach operacyjnych	-	(342 976)
Stan na 31 grudnia	763 557	749 450

Zdaniem Zarządu Spółki nie występuje znacząca koncentracja ryzyka kredytowego, gdyż Spółka posiada wielu odbiorców. Udział należności z tytułu dostaw i usług od 10 największych odbiorców w ogóle należności z tytułu dostaw i usług na dzień bilansowy 31.12.2015 roku wyniósł 75 % (na dzień 31.12.2014 roku wyniósł 68,6 %). Spółka podejmuje działania mające na celu ograniczenie ryzyka kredytowego, polegające na: sprawdzaniu wiarygodności odbiorców, ustalaniu limitów kredytowych, monitorowaniu sytuacji odbiorcy, uzyskiwaniu zabezpieczeń (weksle, akredytywy, poręczenia, ubezpieczenie limitu kupieckiego). Na dzień bilansowy 31.12.2015 roku 78 % należności z tyt. dostaw robót i usług było objętych ubezpieczeniem limitu kupieckiego (na dzień 31.12.2014 roku ubezpieczeniem limitu kupieckiego było objętych 74% należności z tytułu dostaw robót i usług).

Ryzyko kredytowe związane z depozytami bankowymi i innymi inwestycjami uznaje się za nieistotne, ponieważ Spółka zawarła transakcje z instytucjami o ugruntowanej pozycji

finansowej.

W tabeli poniżej zaprezentowano poziom koncentracji okresowo wolnych środków pieniężnych z uwzględnieniem oceny kredytowej instytucji finansowych dokonanych przez wyspecjalizowane Agencje ratingowe (Fitch i Moody's).

	Stan na 31.12.2015	Stan na 31.12.2014
Najwyższy	2%	23%
Średni	98%	77%
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty	100%	100%

Poziom Najwyższy - rating od AAA do AA-
Poziom Wysoki - rating od A+ do A-
Poziom Średniowysoki - BBB+ do BBB-
Średni - BB+ do BB-

Nota 37 Zarządzanie kapitałem

Głównym założeniem polityki PCC EXOL SA w zakresie zarządzania kapitałami jest zapewnienie silnej bazy kapitałowej, umożliwiającej stabilny rozwój przy zapewnieniu dbałości o interesy interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych.

Struktura kapitałowa Spółki obejmuje zobowiązania, na temat których odpowiednia informacja ujawniona została w notach od nr [26](#) do nr [30](#) oraz kapitały, szczegółowo omówione w [nocie 25 Wyemitowany kapitał akcyjny oraz pozostałe kapitały](#).

Spółka systematycznie monitoruje wskaźniki rentowności kapitału oraz wskaźniki relacji kapitału własnego do zobowiązań.

W trakcie roku obrotowego nie było zmian w polityce Spółki dotyczącej zarządzania kapitałami.

W latach prezentowanych w niniejszym sprawozdaniu wskaźniki: rentowności kapitału i relacji kapitału własnego do zobowiązań kształtowały się odpowiednio na następujących poziomach:

Lp.	Nazwa wskaźnika	31.12.2015	31.12.2014
1	rentowność kapitałów własnych *	6,3%	1,5%
2	relacja kapitału własnego do zobowiązań **	83,5%	73,5%

* - [zysk netto](#) do wartości [kapitałów własnych](#) Spółki na dzień bilansowy

** - stosunek wartości [kapitałów własnych](#) do wartości [zobowiązań](#) na dzień bilansowy

Nota 38 Instrumenty finansowe

Poniższa tabela przedstawia porównanie wartości bilansowych i wartości godziwych wszystkich instrumentów finansowych Spółki, które wykazane zostały w sprawozdaniu finansowym według wartości innej niż wartość godziwa w podziale na poszczególne kategorie aktywów i pasywów.

Spółka stosuje następujące hierarchie ustalania i ujawniania wartości godziwej instrumentów finansowych, w zależności od wybranej metody wyceny

Poziom 1 - Ceny notowane z aktywnych rynków dla identycznych aktywów i zobowiązań (np. notowane akcje i obligacje). W pozycji tej spółka wykazuje nabyte i

wyemitowane obligacje notowane na aktywnym rynku,

- Poziom 2 - Ceny z aktywnych rynków, lecz inne niż ceny notowań rynkowych - ustalone bezpośrednio (poprzez porównanie z faktycznymi transakcjami) lub pośrednio (poprzez techniki wyceny bazujące na faktycznych transakcjach) - np. większość instrumentów pochodnych,
- Poziom 3 - Ceny nie pochodzące z aktywnych rynków. W pozycji tej Spółka ujmuje wyceny pożyczek opartych na stałej stopie procentowej wycenionych do wartości godziwej.

PCC EXOL SA
Roczne sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 roku

Porównanie wartości godziwej i wartości księgowej na 31.12.2015

Nota	Kategoria wg MSR 39	Poziom hierarchii wartości godziwej	Wartość bilansowa	Klasyfikacja instrumentów finansowych wg. MSR 39			Wartość godziwa
				Wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Wyceniane w wartości godziwej przez kapitały	
Należności finansowe	A	*	60 157 390	60 157 390	-	-	60 157 390
Pozostałe aktywa finansowe	A	*	20 326	20 326	-	-	20 326
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	A	*	7 942 487	7 942 487	-	-	7 942 487
Zobowiązania finansowe	E	*	63 653 340	63 653 340	-	-	63 653 340
Pozostałe zobowiązania finansowe	E	*	4 990 794	4 990 794	-	-	4 990 794
Kredyty i pożyczki	E	*	173 910 949	173 910 949	-	-	173 910 949
Razem			310 675 286	310 675 286	-	-	310 675 286

A- Pożyczki i należności

B- Aktywa dostępne do sprzedaży

E- Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie

Pozostałe kategorie instrumentów finansowych wymienione w MSR 39 takie jak:

- instrumenty pochodne wykorzystane jako zabezpieczenie,
- aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik,
- instrumenty pochodne wykorzystywane jako zabezpieczenie,
- zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej

nie wystąpiły w Spółce w okresie bieżącym ani w okresie porównywalnym.

* Przyjmuje się, że wartość godziwa jest zbliżona do wartości bilansowej, dlatego Spółka nie zastosowała żadnych technik do wyceny tych pozycji bilansowych

PCC EXOL SA
Roczne sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 roku

Porównanie wartości godziwej i wartości księgowej na 31.12.2014

	Nota	Kategoria wg MSR 39	Poziom hierarchii wartości godziwej	Wartość bilansowa	Klasyfikacja instrumentów finansowych wg. MSR 39			Wartość godziwa
					Wyceniane w zamortyzowanym kosztem	Wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Wyceniane w wartości godziwej przez kapitały	
Należności finansowe		A	*	59 284 992	59 284 992	-	-	59 284 992
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty		A	*	9 686 715	9 686 715	-	-	9 686 715
Zobowiązania finansowe		E	*	64 524 952	64 524 952	-	-	64 524 952
Pozostałe zobowiązania finansowe		E	*	5 386 381	5 386 381			5 386 381
Kredyty i pożyczki		E	*	194 076 513	194 076 513	-	-	194 076 513
Razem				332 959 553	332 959 553	-	-	332 959 553

C- Pożyczki i należności

D- Aktywa dostępne do sprzedaży

E- Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie

Pozostałe kategorie instrumentów finansowych wymienione w MSR 39 takie jak:

- instrumenty pochodne wykorzystane jako zabezpieczenie,
- aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik,
- instrumenty pochodne wykorzystywane jako zabezpieczenie,
- zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej

nie wystąpiły w Spółce w okresie bieżącym ani w okresie porównywalnym.

* Przyjmuje się, że wartość godziwa jest zbliżona do wartości bilansowej, dlatego Spółka nie zastosowała żadnych technik do wyceny tych pozycji bilansowych

Nota 39 Przyczyny występowania różnic pomiędzy bilansowymi zmianami niektórych pozycji oraz zmianami wynikającymi z rachunku przepływów pieniężnych

	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
Bilansowa zmiana należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności	3 200 423	8 592 876
Zmiana zaliczek na rzeczowy majątek trwały i wartości niematerialne	(186 936)	186 935
Razem	3 013 487	8 779 811

	stan na 31.12.2015	stan na 31.12.2014
Bilansowa zmiana zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań	(631 043)	15 859 791
Zmiana stanu zobowiązań inwestycyjnych	2 679 441	(2 447 104)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu faktoringu odwrotnego	883 103	4 107 691
Razem	2 931 502	17 520 378

Nota 40 Struktura zatrudnienia

Przeciętne zatrudnienie w Spółce kształtowało się następująco:

	01.01.2015-31.12.2015	01.01.2014-31.12.2014
Zarząd	2	2
Administracja	2	2
Dział sprzedaży	22	24
Pion produkcji	125	113
Pozostali	29	21
Razem	180	162

Nota 41 Wynagrodzenie biegłego rewidenta

	01.01.2015-31.12.2015	01.01.2014-31.12.2014
Badanie jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego	50 000	49 000
Przegląd półrocznego jednostkowego i skonsolidowanego skróconego sprawozdania finansowego	22 000	21 000
Pozostałe usługi	11 000	19 500
Razem	83 000	89 500

Nota 42 Zdarzenia po dniu bilansowym

Zawarcie umowy z Bankiem Ochrony Środowiska S.A.

W dniu 19 lutego 2016 roku Spółka zawarła z Bankiem Ochrony Środowiska S.A. z siedzibą w Warszawie ("BOŚ") umowę kredytową na kwotę 63 mln zł. Kredyt został przeznaczony na refinansowanie pożyczki udzielonej przez głównego udziałowca PCC SE z siedzibą w Duisburgu.

Umowa została zawarta na okres od 19.02.2016 r. do 30.11.2025 r. Kredyt oprocentowany jest według stawki WIBOR 3M plus marża banku, natomiast spłata odbywać się będzie w ratach płatnych co miesiąc od dnia 30.06.2016 r.

Jako zabezpieczenie zawartej umowy ustanowione zostaną przez Spółkę na rzecz BOŚ ograniczone prawa rzeczowe (hipoteka oraz zastaw) na zorganizowanych częściach przedsiębiorstwa Spółki.

Połączenie ze spółką zależną Tensis

1 lutego 2016 roku Sąd Rejonowy dla Wrocławia Fabrycznej we Wrocławiu, IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał wpisu połączenia Spółki ze spółką zależną Tensis Sp. z o.o.

Połączenie nastąpiło na podstawie art. 492 § 1 pkt. 1 KSH przez przeniesienie całego majątku spółki przejmowanej Tensis Sp. z o.o. na spółkę przejmującą PCC EXOL SA. Na skutek połączenia spółka przejmowana Tensis Sp. z o. o. została rozwiązana bez przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego, a spółka przejmująca wstąpiła z dniem połączenia we wszystkie prawa i obowiązki spółki przejmowanej.

Likwidacja spółki zależnej PCC Exol Philippines Inc

W dniu 17.03.2016 r. Rada Dyrektorów spółki zależnej PCC Exol Philippines Inc. z siedzibą w Batangas, Filipiny podjęła uchwałę w sprawie zamknięcia Spółki oraz zaprzestania jej działalności z dniem 31.03.2016 r. W tym samym dniu akcjonariusze Spółki – po zapoznaniu się z decyzją Rady Dyrektorów, podjęli również uchwałę w przedmiotowej sprawie. Tym samym został rozpoczęty proces likwidacji Spółki, który będzie przebiegał zgodnie z prawem filipińskim.

Spółka w okresie od 26 maja 2014 r. – tj. od dnia rejestracji do dnia 17.03.2016 r. nie prowadziła działalności produkcyjnej.

Członkowie Rady Dyrektorów i członkowie organów zarządzających realizują funkcje likwidacyjne spółki.

Na dzień 31.12.2015 r. PCC EXOL SA objęła odpisem aktualizującym całość udziałów posiadanych w spółce zależnej PCC Exol Philippines Inc.